

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Over

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGSPRØVERNE OG

AARSPØVEN

I

FREDERIKSBORG LÆRDE SKOLE

OG

ELEMENTARSKOLEN

1903.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGSPRØVERNE OG

AARSPRØVEN

I

FREDERIKSBORG LÆRDE SKOLE

OG

ELEMENTARSKOLEN

1903.

Indhold.

	Side
I. Rektorindsættelsen	1
II. Examener i 1902	13
III. Disciplene	24
IV. Lærerne	29
V. Undervisningen	30
VI. Økonomiske Forhold.	45
VII. Særlige Meddelelser . . . ,	50
VIII. Skema for mundtlig Examen	58

I.

Rektorindsættelsen.

Den 1ste November 1902 blev Skolens Rektor, Dr. phil. Karl Hude, indsat i sit Embede af Sjællands Biskop, Dr. phil. et theol. Skat Rørdam. Efterat Salmen: „Altid frejdig, naar Du gaar“ var afsunget, holdt Biskoppen følgende Tale:

Den navnkundige græske Filosof Platon lægger i en af sine Dialoger sin Lærer Sokrates disse Ord i Munden: „Det er særlig en Filosofis Stemning at undres; ti Undren er netop Filosofiens Begyndelse, dens Princip“. Og dette, siger han, falder godt i Traad med, hvad Mythen fortæller om Iris (Budbringersken fra Guder til Mennesker), at hun er en Datter af Thaumias — et Navn, som betyder: den, der vækker Undren.

Her maa vi nu erindre, at naar Platon taler om Filosofi, har dette Ord for ham en anden Betydning, end vi nu om Dage pleje at tillægge det. Vi pleje ved Filosofi at tænke paa en overvejende theoretisk, systematisk ordnet Fremstilling af det menneskelige Erkendelsesindhold. For Platon derimod er Filosofien (∴: Visdomssøgningen) Betegnelse for en Livsanskuelse, en Livsvisdom, der vel forudsætter en Theori, men dog er overvejende praktisk og har det praktiske Øjemed, at Mennesket derved skal finde sin Plads i Livet. Skulde vi i vore Dages Sprogbrug søge et enkelt Ord for denne „Filosofi“, vilde det nærmest blive: Dannelse, i Ordets mest omfattende Betydning, altsaa ikke en ydre Politur, ikke en Fagdannelse, heller ikke literær Dannelse, men Aandens, Personlighedens Dannelse, den humane, almenmenneskelige Dannelse. Begyndelsen, Principet for denne er da ifølge Platon dette: at undres.

Herved tænker han ikke paa den tankeløse Forundring, som studser over det nye og utilvante, men atter afløses af dette slappe og ligegyldige: det er dog kun det gamle paa en ny Maade! hvorefter den, der forundredes, synker tilbage i det samme snævre dagligdags som tilforn, hvor han kun ænses det, hans Haand kan række, og som han mener at kunne have Nytte eller Nydelse af. Den Undren, Platon betegner som Filosofens stadige Stemning, er derimod en Beundring, hvorved Menneskets Sind gribes og løftes op over sig selv og sin umiddelbare, snævre Synskreds til at se, eller skimte og ane, ej alene en højere Tingenes Tilstand, en Grundenhed i Tilværelsen, der kan omfatte de mange spredte Enkeltheder, han til daglig nøjes med, men ogsaa noget højere og skønnere at leve for, end hans eget Jags smaalige Interesser.

Jeg har villet minde om dette Platons Ord i Dag, da vor Tanke naturligt føres hen til at se, hvad der skulde være den højere, den saakaldte „lærde“ Skoles Opgave. Denne skulde fremfor alt være at vejlede Disciplene til den humane, almenmenneskelige Dannelse, der sætter et Menneske i Stand til at kende sig selv saaledes, at han kan finde og fylde sin Plads i Livet, hvortil som nødvendig Belingelse hører at kunne forstaa andre Mennesker og sætte sig ind i deres Tankegang. Det er altid Udannethedens Kendemærke kun at se paa sig selv og at sætte sig selv og sine egne Oplevelser og Interesser som Maalestok for Bedømmelsen af de andre. Men Dannelsen vil løfte Mennesket op over sig selv til en almengyldig Betragtning af det menneskelige. Det er dette Maal, den lærde Skole bør lede sine Lærlinge hen imod.

Det er ikke denne Skoles Maal at meddele sine Lærlinge en vis Fagdannelse; den skal ikke være en Fagskole, der sigter paa at bibringe Eleverne en vis Sum af Kundskaber, som kunde være dem nyttige i det senere praktiske Liv. Vistnok bør Hensynet til det praktiske ikke være udelukt, forsaavidt som Skolen bør meddele dem Kundskaber, der kan blive Grundlaget for en fremtidig Fagdannelse. Men

dens egentlige Øjemed bør være at aabne de unges indre Sans for det ægte menneskelige, for hvad der er stort og ædelt og skønt i Menneskelivet. Og dette Øjemed bør den tilstræbe ved at bringe dem til at undres.

Dette Øjemed har den lærde Skole i tidligere Tid saa at sige udelukkende tilstræbt ved at føre Disciplene ind i den „klassiske“, den græsk-romerske Oldtid. Dennes Frembringelser er ogsaa i høj Grad egnede dertil, fordi den antike Kulturudvikling har naaet en Højde og tillige en Afrunding, som der næppe andensteds findes Magen til, baade i Kunst og i Videnskab. Derfor er den i saa høj Grad skikket til at vække Disciplene til den Beundring, som kan hæve deres Blik over deres egen snævre Synskreds. Tænk saaledes paa de antike Digtene, af hvilke jeg her blot vil nævne Homer, med hvem de alle gøre fyldigst Bekendtskab. Hvilken Yngling vil ikke faa et uudsletteligt Skønheds-Indtryk af de Menneskeskikkelser og Stemninger, som han afmaler! Og saa en Historiker som Herodot, eller som Polyb. Og et endnu dybere Indtryk vil maaske de store Personligheder, den græske og romerske Historie fremstiller, gøre paa de unge, Mænd som Sokrates og Epaminondas, som Camillus, Mucius Scævola og Scipionerne og mange flere. At det kan lede Mennesker fremad til virkelig Dannelselse at føres ind i den Verden, har Aarhundreders Erfaring godtgjort.

Men Erfaringen har ogsaa godtgjort, at det ikke vilde være nok, det vilde være ensidigt og mangelfuldt at føre de unge blot ind i den antike Dannelselse. Og det maa anses som et stort Gode, at man efterhaanden har lært ikke at blive staaende ved den, men ogsaa fører dem ind i den Kulturudvikling og Historie, der har udfoldet sig paa Kristendommens Grundlag, ej alene den egentlige Historie, men ogsaa Literaturen. Og det er i sin Orden, at ogsaa Naturvidenskaben, som har opnaaet en saa mægtig Udvikling i det sidste Hundredeaar, faar sin Plads i de unges Uddannelse i den lærde Skole.

Jeg vil ikke her indblande mig i den staaende Strid, om det klassiske eller det moderne skal ind-

tage den fornemste Plads i den lærde Skole. Men jeg er overbevist om, at hvis denne forstaar sin Opgave ret, maa den klassiske Oldtid vedblive at have en fremragende Plads i dens Undervisning. Ikke nødvendigvis saaledes, at det latinske og græske Sprog beholder den samme Plads som hidtil, — hvorvel jeg vilde anse det for et Tab med Hensyn til de unges formelle Dannelse, om det første blev skudt til Side —, men paa den Maade, at de antike Kulturbilleder maa bevare en fremskudt Plads i Skolen, ikke mindst fordi den Kultur, vi leve under, for en stor Del er frømvokset paa Antikens Grund.

Men altid bør det holdes for Øje, at Skolens Øjemed ikke er det umiddelbart nyttige, heller ikke at lære Disciplene noget af alt muligt, men at føre deres Sind op over dem selv, vejlede dem til at beundre, aabne deres Øje for det ædle og høje, det, som ikke kan gribes med Hænder, saa de undres derpaa. Stilles derimod det nyttige og brugbare som Hovedsagen, saa har den lærde Skole udspillet sin Rolle, saa kan man sætte tekniske Skoler i Stedet.

Nu er det ganske vist saa, at Historien og Literaturen, ogsaa den klassiske, kan fremstilles saaledes, at det løftende forsvinder. Der er Mennesker, som kun have Øje for Fejlene og Skyggesiderne hos dem, de komme i Berørelse med. Og alt menneskeligt har sin Skygge, ogsaa de største og ædleste Personligheder have deres Vrangside; derfor kan alt, hvad der hører Historien til, skildres saaledes, at Vrangsiden og det slette særlig fremdrages. Der er en vis smaalig og lavsindet Tankegang, som finder særligt Behag heri, — ret som om man derved kunde retfærdiggøre sin egen Lavhed. Dersom det Sind raader i Undervisningen, kan man maaske nok opøve en vis Skarpsindighed hos Disciplene, men man fører dem sandelig ikke til aandelig Dannelse, men til dette Nil admirari, som alle Dage har været den filistrøse Egenkærligheds Valgsprog og Livsvisdom. Horats har skildret denne Tankegang i en af sine Epistler, der begynder med disse Ord: „Nil admirari, d. e. intet at beundre, det er noget nær den

eneste Vej til at blive og være lykkelig; du skal kun spørge om, hvad der bedst tjener dig selv og passer med din Lyst, blot ikke bryde dit Hoved med, hvad der ligger ud over din egen Horisont, men gøre dig Livet saa behageligt som muligt efter din Smag; saa bliver du lykkelig“. — En saadan Tankegang kan vel have et Skin af Verdensklogskab, men kan aldrig føre eller løfte et Menneske opad; om han saa har Alverdens Kundskaber, trækker den ham uundgaaeligt ned i den filistrøse Spidsborgerlighed, som ender i det trøstesløse „lad os æde og drikke, ti i Morgen dø vi“. Det er en Ulykke for en Skole og dens Lærlinge at have en Lærer, som ved kun at fremdrage Skyggesiderne drager dem saaledes nedad.

Men paa den anden Side maa Disciplene heller ikke føres ind i den Forestilling, at alt hvad der hører Fortiden til, er beundringsværdigt. Dette er sket, navnlig med Hensyn til den klassiske Oldtid, der er bleven fremstillet, som om alt i den var idel Lys og Skønhed, saa Menneskelivet den Gang var nær ved det ideale. Men dette var det langt fra at være. Den saa højt udraabte og lovpriste humane Dannelse i Oldtiden hvilede tværtimod paa et gruelig inhumant, menneskefordærende Grundlag, idet den antike Humanitet forudsætter, at det store Flertal af Menneskene var retsløse Trælle, blotte Redskaber for det Mindretal af Overmennesker, som alene var i den Stilling, at de kunde realisere Datidens humane Ideal. Og med denne Inhumanitet fulgte med Nødvendighed en ikke mindre menneskefordærende Usædelighed, der bredte sin Smitte over alle Forhold. Ogsaa dette bør Skolen vise Disciplene, for at de derved kan faa Øje for det umaadelige Fremskridt i Humanitet, i sand menneskelig Dannelse, som Kristendommen har virket i Folkene, hvor den har slaet Rod, et Fremskridt saa kæmpemæssigt, at end ikke de største Aander i Oldtiden havde Anelse om Muligheden deraf.

Derfor maa ogsaa den Undren, Disciplene skulde føres til for at naa fremad mod Aandens, Personlighedens Dannelse, hæve sig højere op end til det blot

menneskelige. Dette møde vi en Anelse om i den mærkelig dybsindige Mythe, som Platon pegede paa, om Iris, der er en Datter af Thaumasi: ved at undres paa det store og overvældende, hvor Naturens Kræfter røre sig i deres Vælde, faar Mennesket Bud fra Gud, dets Sans aabnes for det overjordiske, det guddommelige. Vi kan sammenstille dette med, hvad man vidste i Israels Folk, det eneste Folk, som kendte den sande Gud, Himlens og Jordens Skaber, at „Gudsfrygt er Visdoms Begyndelse“. Den græske Aand kendte ikke Skaberen, kendte derfor heller ingen højere Begyndelse til Visdom end den at undres paa Naturens, Skabningens Herlighed. Men Israel kendte den personlige Skaber og vidste, at det i Sandhed menneskelige Liv beror paa, at man „frygter ham“, d. v. s. skyer det onde, fordi det er ham imod, og i Lydighed bøjer sig for hans Vilje. Israel vidste, at ved at leve med Gud for Øje naar Mennesket den sande Livsvisdom. Og dette finder sin fulde Sandhed i Kristendommen, som fører vort Blik opad fra det beundringsværdige, det store og ædle, der møder os i Mennesker, men aldrig uden Pletter, op til Jesus Kristus, Guds Søn, som tillige er Menneskesønnen, det sande Menneske, det eneste pletfri og syndfri Menneske, og som sætter os i Stand til at se op til den almægtige Skaber som vor Fader og tjene ham i frivillig Lydighed. Deraf er alter fremgaaet det mægtige Fremskridt i Humanitet og sand menneskelig Dannelse, som trods alle de Mangler, der endnu kan paavises derved, langt overgaaer det ypperste, som den antike Verden kan opvise, ja kunde tænke sig.

Det er Religionsundervisningens Opgave i den lærde Skole at aabne Disciplenes Øje herfor. Og det vilde være et ubodeligt Tab for denne Skole, om denne Undervisning blev trængt ud af Skolen eller sat i Skammekrogen. Ti Kristendommen besidder en Aandsmagt, som er højere end alle andre Aandsmagter i Menneskelivet; vilde Skolen skyde den udenfor Disciplenes Synskreds, vilde den bortkaste det betydningsfuldste Mittel til deres Aands Dannelse. Men i samme Maal som Skolen kan aabne

deres Øje for Kristendommens Herlighed og aandelige Magt, vil den øve en Gerning, hvormed den kan tjene den allerhøjeste: alles Gud og Skaber.

Det er mit Ønske og Haab, at en saadan Gerning maa blive gjort her i Frederiksborg Skole, og at den ogsaa i den Henseende maa bevare det gode Navn, den har haft i Fortiden. Og Dem, Hr. Dr. Hude, som jeg nu skal indsætte i det Dem betroede Embede som Skolens Rektor, ønsker jeg den Lykke i Deres Gerning, at det maa kendes, at denne Skole under Deres Styrelse fører sine Lærlinge til med Undren at se opad til, hvad der er stort og ædelt og godt i Menneskelivet, og derfra, om muligt, højere op endnu, til vor Gud, fra hvem alt det gode og sande har sit Udspring.

Efterat den ny Rektor derpaa havde aflagt Embedsløftet, erklærede Biskoppen ham for lovlig indsat og udtalte de bedste Forhaabninger for hans Virksomhed ved Skolen. Derefter bragte Rektor Biskoppen sin Tak for de hjertelige Ord, hvormed han havde ønsket ham Held og Lykke i hans nye Stilling, og holdt derpaa følgende Tale:

Højtærede Forsamling! Kære Kolleger og Disciple! Skolen er en af de Institutioner, der har dybest Rødder i hele vor Samfundsorden; dens Berettigelse er almindelig anerkendt, og dens Former og Væsen kan forudsættes bekendte. Det er imidlertid heldigt baade for os, som virker i Skolens Tjeneste, og for Forældrene, som betror deres Børn til Skolens Omsorg, en Gang imellem at gøre sig klart, hvilket Maal der er sat for den højere Skole, og hvilke Opgaver den har at løse, kort sagt hvilken Stilling den indtager i det moderne Samfundsliv. Jeg siger med Vilje: den højere, ikke: den lærde; Skolens Opgave er ikke at bibringe Eleverne Lærdom, men Kundskaber og Dannelse; der stilles heller ikke den Fordring til Lærerne, at de selv skal være lærde; hvad der fordres er, at de fuldtud behersker det Stof,

hvori de skal undervise, og at de tillige kender den rette Maade til at bibringe Eleverne det. Det vilde heller næppe være gavnligt, om Skolen havde dette Præg af Lærdom; den vilde derved let forfalde til en Ensidighed, som i et saa lille Samfund som vort kunde blive ligefrem skadelig.

Det bliver da den højere Skoles Hovedopgave at forberede Ungdommen til Universitetet; det er derved den adskiller sig fra og hæver sig over de andre Skoleformer, som den tildels har optaget i sig, navnlig Realskolen. Universitetsstudierne har igen et dobbelt Formaal: dels at uddanne til selvstændig videnskabelig Virksomhed, dels at udvikle og oplære de vordende Embedsmænd; men fælles for begge Virksomheder er, at de hviler paa videnskabeligt Grundlag, og det bliver da den højere Skoles vigtige og ansvarsfulde Opgave at give de unge Forudsætninger for videnskabelig Forstaaelse, lære dem at arbejde selvstændigt og tænke klart. Ved Siden deraf skal den højere Skole give en Almendannelse, som ogsaa i andre Livsvirksomheder end de nævnte kan have Betydning. I et Samfund som vort, der vel ikke kan kaldes fattigt, men hvor der dog ikke er meget at undvære, vil det ganske vist blive forholdsvis faa, der har Tid og Raad til at tilegne sig en saadan Dannelse uden at fortsætte paa Universitetsvejen, men dette ugunstige Forhold opvejes dog noget derved, at temmelig mange besøger den højere Skoles lavere Klasser, saa at den Dannelse, den er i Stand til at give, spredes i videre Kredse.

Det Kundskabsstof, som Skolen meddeler for at naa sit Maal, har i Tidernes Løb en skiftende Karakter. Vor Tids Skole staar mere end nogensinde under Udviklingens Lov; der har naturligvis til alle Tider været Forandring og Udvikling, men først i vor Tid er denne Natur- og Samfundslov rigtig kommet til Klarhed. Ligesom det 18de Aarhundrede havde sin Oplysningens Tidsalder, hvortil saa meget godt i vort Samfund lader sig føre tilbage, saaledes kan man sige, at vi nu lever i Udviklingens Tidsalder, en Tidsalder, hvori man bevidst søger at finde det, der har Levedygtighed og Værdi, og hjælpe det frem til

en kraftig Udvikling. Men en Ejendommelighed ved al Udvikling er, at kun det, der har de bedste Betingelser og Forudsætninger, kan trænge igennem, og den menneskelige Videns Omraade er nu saa stort, at det kun bliver muligt at beherske en forholdsvis ringe Del deraf. Det var denne Specialisering, som for 31 Aar siden førte til Tvedelingen indenfor den højere Skole, hvorved der skabtes bedre Forudsætninger for de Studenter, der vilde dyrke Matematik og Naturvidenskab, og det er igen den, der nu sandsynligvis vil føre til en Deling i tre Linier, saaledes at indenfor den ene Linie de nyere Sprog vil faa en Stilling som Hovedgrundlag for den videnskabelige Dannelse. Herved gør der sig væsentlig to Faktorer gældende: dels er ved vor Tids udviklede Samfærdselssystem Nationernes Grænser blevet udvidede, saa at Forbindelsen med andre Lande og andre Nationer har faaet et langt større Omfang end nogensinde før; dels er selve Videnskaben blevet mere og mere international, og derved er Trangen til at beherske Verdenssprogene blevet langt stærkere. Tysk har til alle Tider spillet en stor Rolle for vort Folk og maa al Tid gøre det paa Grund af det nære Stammeslægtskab, der knytter os til Tyskerne; nu melder ogsaa Engelsk sig med ikke mindre Krav, som beror dels paa det nære aandelige Slægtskab mellem Danmark og England, dels paa de to Landes økonomiske Forbindelse. Det er med Rette ofte blevet fremhævet, at Engelsk for os Danske danner en gavnlig Modvægt mod en for stærk tysk Indflydelse, og der er adskilligt, som tyder paa, at det engelske Sprog ikke alene i det praktiske Liv, men ogsaa til videnskabeligt Brug kan blive det af de tre Hovedsprog, der gaar af med Sejren. — Men ved Siden af de moderne Sprog vil sikkert de gamle Sprog, Latin og Græsk, endnu i lang Tid hævede deres Betydning, specielt for de Universitetsstudier, hvori Kendskabet til dem er en nødvendig Forudsætning, og man maa med Glæde hilse den Omformning af den klassiske Linie, der er ifærd med at komme, saaledes at Græsk, hvis Litteratur paa alle vor Videns Omraader er grundlæggende, drages frem,

medens Latinen træder tilbage i en beskednere Stilling.

Denne Deling i tre Linier rummer imidlertid en Fare; man kan frygte for, at den højere Skole ikke kommer til at hvile paa et Enhedsgrundlag, men vil frembyde Billedet af fuldstændig Splittelse. Ved Siden af de Fag, som bliver specielle for hver af de tre Linier, findes der imidlertid mange Fag, der er fælles, og deriblandt nogle, som i Tidens Løb har faaet stor Betydning og sikkert vil faa endnu større. Jeg maa her særlig nævne Dansk, hvis Sprog og Litteratur først i de sidste Aartier har faaet den Stilling, som tilkommer det, og Historie, hvor man er inde paa den rette Vej, at begrænse Stofmassen og lægge Hovedvægten paa Forstaaelsen af hele Samfundets politiske og kulturelle Udvikling; dette Fag er netop ifærd med at sætte en Aflægger i Bifaget Samfundskundskab, som i vor Tid med dens udviklede politiske Interesse sikkert kan faa stor Betydning. Jeg maa ogsaa nævne Naturlære, der i Fremtidens Skole vil faa en langt betydeligere Rolle end nu, hvad der er en naturlig Følge af vor Tids forbavsende Udvikling paa dette Omraade. Samtidig med, at den højere Skole altsaa dygtiggør til de enkelte Virksomheder senere hen i Livet, har den den vigtige Opgave gennem Undervisningen at værne om de nedarvede Kulturværdier; naar senere hen Livet gør sine Krav gældende til Mandens Arbejds-kraft og Tid, skal han heri have et Fond af Dannelse, som kan afgive et Grundlag for hele hans aandelige Udvikling. — Jeg har ved at fremhæve det fælles ved det Dannelsesstof, der meddeles, strejft en anden Side af den højere Skoles Virksomhed: den har den smukke Opgave at støtte en Bevægelse, som paa saa mange Maader gør sig gældende i det moderne Samfund, jeg mener Samfundets Demokratisering. Dette Udtryk Demokratisering kunde misforstaas, som om der var Tale om en Sænken af Dannelses-niveauet; men det drejer sig tværtimod om en Hæven af Samfundets lavere Lag, saa at man for den Sags Skyld nok saa godt kunde tale om en Aristokratisering. Vi er paa dette Punkt naaet betydeligt fremad

i den sidste Menneskealder; den stigende Oplysning, der endog lader hele Befolkningen blive delagtig i den ved Universitetet hjemmehørende Undervisning, og de fælles politiske Rettigheder bidrager mægtigt til at udslette Skellene mellem Samfundsklasserne, som før var saa skarpe, og denne Bevægelse støttes ved den Forbindelse med Folkeskolen, hvortil netop en Rektor ved Frederiksborg lærde Skole har taget Initiativet, og som udgør et Grundtræk i det Lovforslag, der for Øjeblikket er under Behandling i Rigsdagen.

Men ved Siden af Kundskabsmeddelelsen har den højere Skole ligesaavel som enhver anden Skole en Opgave, der er fuldt saa vigtig; den skal nemlig ikke blot bibringe de unge Kundskaber, men tillige opdrage dem til gode Mennesker. Det drejer sig her ikke blot om Disciplinen, et Begreb, der har en noget soldatermæssig Klang. Det er dog ikke min Mening, at Skolen bør slaa af paa sine Fordringer paa dette Punkt. Drengene er Drengene og skal have Lov til at være det; den Tid kommer tidsnok, da man bliver gammel og mister Ungdommens Munterhed og Livsglæde; men den Dreng, der ikke kan skikke sig vel i Skolen, vil heller ikke som Mand vinde andres Velvilje og Agtelse, og allerede som Dreng skal han have en naturlig Følelse for, hvad der passer sig. Der findes imidlertid andre Dyder, som Skolen i Forening med Hjemmet kan og bør udvikle: Sandhedskærlighed, Arbejdsomhed, Hjælpsomhed, Ærekærhed, Dyder, som i det borgerlige Samfund skattes højere end andre. Jeg siger: i Forening med Hjemmet; videre kan Skolen nemlig ikke komme end til at virke paa lignende Maade, som det gode Hjem virker, gennem det Eksempel, der gives af Lærerne og Kammeraterne. Jeg vil her fremdrage et Ord af den yngre Plinius, som altid har forekommet mig slaaende sandt: „Frygt er en upaalidelig Lærer til det rette; Menneskene belæres bedre ved Eksempler, som især har det Fortrin, at de beviser, at det, som de foreskriver, kan gennemføres“. At denne Side af Skolens Opgave kan løses tilfredsstillende, beror paa to Ting: Elevernes Modtagelighed og Læ-

rernes Dygtighed og Nidkærhed, og det glæder mig at kunne sige, at jeg i de Maaneder, jeg har været her ved Skolen, har fundet begge Betingelser tilstede. Jeg har hos Lærerkollegiet set baade levende Interesse for deres Arbejde og human Tænkemaade, og jeg tror, at vi tør haabe paa gode Resultater.

Til Slut maa jeg udtale et Ønske og et Haab: at Frederiksborg Skole maa vise sig i Stand til at modtage det nye, der er i Færd med at komme, og anvende det saaledes, at det bliver til Nytte for det snævrere Samfund, Byen og Amtet, og for det videre, hele vort Land, og at den derigennem maa sikre sig en ærefuld Fremtid.

Højtideligheden afsluttedes med Afsyngelsen af Salmen: „Dejlig er Jorden“.

II.

Examener i 1902.

Af Undervisningsinspektionen deltog i Censuren Professor C. Christiansen, desuden Skolebestyrer H. Bæk, Dr. phil. Martin Goldschmidt, Dr. phil. Poul Heegaard, Professor J. L. Heiberg, Dr. phil. L. Moltesen, Skoleforstander Vald. Petersen, Dr. phil. Rannow og cand. mag. Vald. Thygesen.

1. Afgangsexamen for studerende.

De skriftlige Opgaver var:

Dansk Stil, fri Opgave.

Kan Tanken om en evig Fred mellem Folkene virkeliggøres? og vilde det være ubetinget ønskeligt, om den blev det?

Dansk Stil, bunden Opgave.

Roms Betydning i Oldtiden, Middelalderen og Nutiden.

Latinsk Version.

Sub finem anni p. Chr. n. VIII per Hadriam Corinthum versus nave vehebatur poeta Ovidius, quem Augustus in exilium abire jusserat. Id cur fecerit, non satis constat. Ovidius ipse duo crimina se perdidisse profitetur, carmen et errorem; sed cum vix dubitari possit, quin ei culpæ datum fuerit, quod edito illo carmine impudico, quod Ars amandi inscribitur, Augusti morum corrigendorum studiis nocuisset, de altero crimine nemo usque ad hunc diem verum invenire potuit. Hoc tantum ipse dicit, imprudentem se aliquid vidisse, quod videre non debuisset, eoque Augustum vehementer offensum primum acerbissimis verbis se increpuisse, deinde pœnam exilii sibi inflixisse; sed cum nullum scelus commiserit, sperare se, fore, ut aliquando lenita principis ira in patriam redire sibi liceat. Hæc tamen spes eum fefellit; cum enim Tomos, in urbem in sinistro Ponti Euxini litore positam, pervenisset, in hac inhospitali regione, quæ vicinorum barbarorum incursionibus sem-

per infestabatur, a dilectissima conjuge carissimisque amicis divulsus reliquam vitam traxit. Quid mirum est, hominem mitiore Italiæ cælo, luxuriosa urbis vita, docta denique et humana consuetudine assuefactum fortunam suam ægerime tulisse? Itaque in epistulis poeticis, quas per hos annos Romam misit et edendas curavit, semper miseram sortem suam deplorat et cum amicis, quorum nominibus inscriptæ sunt, agit, ut precibus suis veniam sibi ab Augusto impetrent, ut, si non Romam redire, at saltem in mitius exilium se migrare sinat. Jam tum fuerunt, quos assiduarum poetæ querellarum tæderet, quique hoc nomine¹⁾ illa carmina reprehenderent; a quorum vituperatione se his fere verbis defendit. „Audio“, inquit, „carmina mea quibusdam displicere, quod in iis semper eadem sit sententia: nihil me loqui, nisi quam multis incommodis periculisque undique cingar; nihil me rogare, nisi ut loco ab Roma propiore habitem. Vellem, nihil aliud in iis reprehendi posset; nam hoc quidem vitio nihil magis excusabile est. Dum lætus eram, læta cecini; nunc, cum tristis sum, tristia cano; utrumque tempori suo convenit. Quid aliud scribam? quid aliud precer? cum totiens eadem dicam, tamen verba mea nihil proficiunt. An unus tantum amicorum mihi rogandus erat, ne bis eundem sensum lector reperiret? Ignoscite mihi! ingenue confiteor, carminum famam viliorum mihi salute mea esse.“

¹⁾ nomen = Grund, Anledning.

Fransk Stil.

Efterretninger fra Holland melde om alvorlige Ulykkestilfælde, der er foregaaede paa Isen. I Lørdags havde 16 Mennesker begivet sig til Kinderdijk for at hengive sig til Skøjteløbningens Glæder, da Isen pludselig brast, og de alle forsvandt under Vandet. Fem af dem druknede, blandt andre en ung Mand paa 20 Aar og hans to Søstre, der var yngre end han. Et andet ungt Menneske, som var ilet til for at bringe de druknende¹⁾ Hjælp, omkom som Offer for sin Menneskekærlighed. Næste Dag hændte en lignende Tildragelse ved Zaltbomme. Der forsvandt tre Skøjteløbere under Isen. Nogle Mennesker ilede dem øjeblikkelig til Hjælp, men ulykkeligvis forsvandt tre af dem ogsaa.²⁾

Redningen af disse sex Personer blev vanskeligere og farligere; ikke desto mindre fordobles Anstregelserne og krones med et vist Held: fire af de seks druknende unddrages Døden. En Pige paa 17 Aar og en ung Mand paa 23, som var ilede til for at bringe Hjælp, kunde kun bringes ind³⁾ som⁴⁾ Lig. Af de fire Personer, som blev frelste, befinde to sig endnu i en foruroligende Tilstand.

¹⁾ noyé. ²⁾ à leur tour. ³⁾ retirer. ⁴⁾ à l'état de.

Aritmetik.

1. Find et tocifret Tal, der har de samme Tiere og Enere som dets Kvadrat.

2. En Gæld G tilbagebetales derved, at Skyldneren i n paa hinanden følgende Aar, første Gang eet Aar efter Gældens Stiftelse, udbetaler en bestemt Sum, der altsaa indbefatter baade et Afdrag paa Gælden og Renter af den Restgæld, som han endnu skylder efter den sidste Udbetaling. Hvor stor maa denne Sum være? Hvor meget af den Sum, der betales p Aar efter Gældens Stiftelse, er Renter, og hvor meget er Afdrag? Den aarlige Rentefod er r .

Eks. $G = 20000$ Kr.; $n = 60$; $r = 0,035$;
 $p = 30$.

Geometri.

1. Man skal bestemme k saaledes, at Ligningen

$$2x^2 + 5xy - 3y^2 + x + 10y + k = 0$$

fremstiller to rette Linier, og dernæst finde disse Liniers Ligninger.

2. Man danner et Polyeder derved, at man bortskærer Hjørnerne af en Tærning ved otte plane Snit gennem Midtpunkterne af hvert Hjørnes Kanter. Af hvilke Polygoner begrænses dette Polyeder? Hvor mange Hjørner og Kanter har det? Er det omskrevet om Tærningens indskrevne Kugle?

Find Forholdet mellem Arealerne af Polyedrets og Tærningens Overflader samt Forholdet mellem deres Rumfang.

3. I et givet Kvadrat skal ved Konstruktion indskrives en given ligesidet Trekant, saaledes at to af dens Vinkelspidser skal ligge i to modstaaende Kvadratsider. — Find Betingelserne for Opgavens Mulighed samt Arealerne af den mindste og den største ligesidede Trekant, som kan indskrives i et Kvadrat med Siden a .

Beregningsopgave.

I en Trekant er Summen af de to Sider 12,97 Cm., og Højderne paa disse Sider 3,567 Cm. og 4,543 Cm. Beregn Trekantens Sider, Vinkler og Areal.

Projektionstegning.

Tegn først Billederne af en Kugle, der berører

begge Billedplanerne, og hvis Radius ikke maa være mindre end 1 Tomme.

En ret Linie L , der er parallel med den vandrette Billedplan, men hverken parallel med eller vinkelret paa den lodrette, er given ved sine Billeder; disse skal vælges saaledes, at intet af dem skærer noget Billede af Kuglen.

Tegn Sporene af en af de Planer gennem L , der skærer Kuglen i en Cirkel, hvis Diameter er lig med Kuglens Radius. Og tegn endelig begge Billeder af denne Cirkel.

Kuglen tænkes uigennemsigtig.

Sproglig-hist. Retning	Født	Faderen	Dansk Stil I	Dansk Stil II	Dansk og Oldn.	Fransk	Tysk	Historie	Latin skt.	Latin læst	Latin ulæst	Græsk	Fysik	Points	Hovedkar.
<i>Sigurd Johannes Emil Andersen</i>	$\frac{5}{6}$ 1884	Lærer	g+	g+	mg	mg	mg+	ug÷	mg÷	mg	mg+	ug÷	mg+	98 $\frac{1}{3}$	1. K.
<i>Hans Anker Louis Heegaard</i>	$\frac{8}{12}$ 1882	Fabrik-ejer	g+	g	g+	mg÷	g+	mg	g	mg÷	mg÷	mg÷	mg	86	1. K.

Mat.-naturv. Retning	Født	Faderen	Dansk Stil I	Dansk Stil II	Dansk og Oldn.	Fransk	Engelsk el. *Tysk	Historie	Aritmetik skriftlig	Aritmetik mundtlig	Geometri skriftlig	Geometri mundtlig	Mekanisk Fysik	Kemisk Fysik	Points	Hovedkar.
<i>Peter Vilhelm Aage Adolph Herbst</i>	$\frac{4}{4}$ 1884	Grosserer	mg	mg	ug÷	mg+	mg*	ug÷	ug÷	ug÷	ug	ug	ug	ug	106 $\frac{1}{3}$	1. K. m. U.
<i>Petrus Kabell Winkel</i>	$\frac{4}{3}$ 1884	Ingeniør	mg	mg	ug÷	mg	ug÷	ug÷	g+	mg+	g+	ug÷	mg	mg	99	1. K.

Udfaldet af Examen:

2. Almindelig Forberedelsesexamen.

De skriftlige Opgaver var:

Dansk Stil.

En Sammenligning mellem Danmarks og Norges Naturforhold og en Paavisning af, hvorledes disse betinger Næringsvejenes Forskellighed.

Engelsk Version.

As the celebrated author Mr. Sheridan was coming up to town for the purpose of canvassing¹⁾ Westminster, at the time when Paull was his opponent²⁾, he found himself in the stage-coach³⁾ in company with two Westminster electors⁴⁾. In the course of conversation one of them asked the other, to whom he meant to give his vote⁵⁾, and his friend replied: „To Paull, of course; for though I think him but a shabby⁶⁾ sort of fellow, I would vote for any one rather than for that rascal⁷⁾ Sheridan“. „Do you know Sheridan“, asked the stranger. „Not I, sir“, answered the gentleman; „nor should I wish to know him“. Here the conversation stopped; but when the party alighted to get their breakfast, Sheridan called aside the other gentleman and said: „Pray, sir, who is that agreeable friend of yours? He is one of the pleasantest fellows I ever met with, and I should be glad to know his name“. „His name is Mr. T.; he is an eminent⁸⁾ lawyer⁹⁾ and resides in Lincoln's Inn Fields“. Breakfast over, the party resumed their seats in the coach, soon after which Sheridan turned the conversation to the law¹⁰⁾. „It is a fine profession“, he said; „men may rise in it to the highest places in the state; and it gives a man every opportunity of showing his talents. I am very sorry to say, however, that some of the greatest rascals have also been lawyers; but of all the rascals of lawyers I ever heard of, the greatest is one Mr. T., who lives in Lincoln's Inn Fields“. „I am Mr. T.“, said the gentleman. „And I am Mr. Sheridan“, was the reply. The jest was instantly understood; they shook hands, and instead of voting against the facetious¹¹⁾ poet, the lawyer did all in his power to favour his election.

1) to canvas, at stille sig til Valg i. 2) opponent, Modkandidat. 3) stage-coach, Diligence. 4) elector, Vælger. 5) vote, Stemme. 6) shabby, lurvet. 7) rascal, Slyngel. 8) eminent, fremragende. 9) lawyer, Jurist. 10) law, Lovkyndighed. 11) facetious, vittig.

Aritmetik.

1. Man skal, uden at bruge Logaritmer, finde Kubikroden af den periodiske Decimalbrøk

0,578 $\overline{703\ 703}$

og skrive den som en Decimalbrøk.

2. I en Polygon, hvis Vinkler danner en Differensrække, er den mindste Vinkel 108° , den største 172° . Hvor mange Sider har Polygonen?
3. Find x af Ligningen
 4. $2^{3x+1} - 5 \cdot 3^{2x} = 3^{2x-1} + 5 \cdot 2^{3x-2}$.

Geometri.

1. I Parallelogrammet ABCD er $\angle A = 72^\circ$ og $\angle ABD = 60^\circ$; Cirklen gennem A, B og D skærer BC i E og CD i F. Bevis: $\triangle ABD \sim \triangle CEF$ og $AE = AF$.
2. En Korde er halvanden Gang saa stor som Cirkelens Radius. Find Forholdet mellem Korderne til Halvdelen af de to Buer, hvori den førstnævnte Korde deler Cirklen.
3. En Trekant ABC er given. Konstruer en ret Linie, som skærer Siderne AB og BC, og som har lige store Afstande fra A og B, men dobbelt saa stor Afstand fra B som fra C.

Praktisk Regning.

1. En Væver og hans Hustru fik Arbejde i et Bomuldsspinderi Tirsdag den 1ste September. Manden fik 2 Kr. 75 Ø. i Dagløn, Konen 22 Øre i Timeløn, og hun arbejdede 8 Timer daglig undtagen om Lørdagen, da hun kun arbejdede 6 Timer. Natten mellem den 18de og 19de Septbr. blev Konen syg, saa at hun først kunde gaa paa Arbejde igen den 30te; i den Tid fik hun daglig udbetalt 1 Kr. 50 Ø. af en Sygekasse. Deres samlede Udgifter til Logis, Kost og andre Fornødenheder var sædvanligvis 2 Kr. 85 Ø. om Dagen; men mens Konen var syg, kom dertil nogle Ekstraudgifter. Hvor store var disse gennemsnitlig pr. Sygedag, naar de ejede 13 Kr. 45 Ø. den Dag, de gik i Arbejde paa Spindriet, og 37 Kr. 86 Ø. den 2den Oktober, efter at de havde faaet deres Arbejdsløn udbetalt?

Der arbejdedes ikke om Søndagen i Spindriet; September har 30 Dage.

2. En Spand, der har Form som en Keglestub, er fyldt til Randen med Mælk; den er $12\frac{3}{8}$ " dyb, og dens indvendige Diameter er $7\frac{1}{4}$ " forneden, $11\frac{1}{2}$ "

foroven. Naar al Mælken hældes over i en cylindrisk Bøtte, hvis indvendige Diameter er 43,21 Cm., hvor højt vil den da staa i denne Bøtte?

100 Cm. = 38,23".

En Cylinders Rumfang er Produktet af Grundfladen og Højden; en Keglestubs Rumfang er $\frac{1}{3} \pi h [(R + r)^2 - Rr]$, hvor h betegner Højden, R og r de to Endefladers Radier.

	Født	Faderen	Dansk Stil	Dansk	Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturhist.	Naturlære	Orden	Points
<i>Axel August Agerlin</i>	$\frac{23}{10}$ 1885	Kancelli- raad	mg	mg+	ug÷	mg+	mg÷	mg+	mg÷	mg	ug÷	ug÷	g+	mg	ug÷	114
<i>Albert Laurits Hansen</i>	$\frac{23}{11}$ 1887	Tømmer- mester	mg	mg+	mg	mg+	—	ug÷	mg÷	mg÷	ug÷	mg+	mg+	ug	mg÷	107
<i>Aage Jørgen Nellemann Hempel</i>	$\frac{23}{10}$ 1884	For- pagter	mg÷	g+	mg	mg÷	—	ug÷	ug÷	ug	mg	ug÷	mg	ug÷	mg	104
<i>Vagn Halskou Larsen</i>	$\frac{1}{11}$ 1884	Restaura- tør	g+	mg÷	g	mg÷	—	g÷	g+	mg	tg+	g	mg+	mg÷	mg	$84\frac{2}{3}$
<i>Poul Vilhelm Liebst</i>	$\frac{18}{11}$ 1885	Købmand	ug÷	mg+	ug÷	ug÷	mg+	ug÷	ug	mg	ug	ug	ug÷	ug	mg+	122
<i>Laurits Henrik Nielsen</i>	$\frac{31}{10}$ 1885	Portør	g	mg÷	mg	mg	g+	ug÷	mg	ug	mg÷	mg+	g+	mg÷	mg	$104\frac{2}{3}$
<i>Svend Sevaldsen</i>	$\frac{8}{11}$ 1884	Overbane- mester	tg+	mg÷	g	g	g+	mg÷	g+	tg÷	tg+	tg	mg÷	mg	mg	$72\frac{2}{3}$

Ellen Margrethe Andersen erholdt ved Tillægsprøven i Fransk mg+.

3. Fjerde Klasses Hovedexamen.

De skriftlige Opgaver var:

Dansk Stil, Aritmetik og Geometri som ved almindelig Forberedelsesexamen.

Latinsk Stil.

Da Darius, Hystaspes's Søn, Aar 510 drog ind i Scythernes¹⁾ Land, efterlod han de asiatiske Grækere for at bevogte den Bro, som han ved deres Hjælp havde ladet slaa over Floden Ister²⁾, og befalede dem at bevogte den i 60 Dage. Da Kongen ikke var kommen tilbage til den fastsatte³⁾ Tid, og Scytherne opfordrede Grækerne til at afbryde⁴⁾ Broen, raadslog disse, om de skulde afbryde Broen og drage bort eller blive. Miltiades, Tyrannen paa Chersonesus, raadede dem til at følge⁵⁾ Scythernes Raad; men Histæus, Tyrannen i Miletus, overtalte dem endelig til at blive. Saa afbrød de den Fjenderne nærmeste Del af Broen, for at Broen kunde være sikret mod et pludseligt Angreb af Fjender, og for at Scytherne skulde tro, at den vilde blive afbrudt. Scytherne blev narrede og drog bort; men de traf ikke de tilbagevendende Persere, og Darius naaede endelig til Flodens Bred. Da han var kommen herhen om Natten, blev han bange for, at Grækerne allerede var borte. Men da Perserne med høj Røst havde kaldt paa Histæus, sejlede Grækerne straks over til den anden Flodbred, og, efter at Broen var istandsat⁶⁾, blev hele Hæren frelst.

¹⁾ en Scyther = Scytha. ²⁾ Ister, Gen. -ri. ³⁾ fastsætte = præstituere. ⁴⁾ afbryde = solve. ⁵⁾ »følge« oversættes som »bruge«. ⁶⁾ istandsætte = reficere.

Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

	Født	Faderen	Dansk Stil	Fransk	Latin	Tysk	Græsk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Aritmetik	Geometri	Naturhære	Points i hele Examen	Points i Afslutningsf.
<i>Henry Dohn</i>	$\frac{11}{8}$ 86	Købmand	mg	g+	g+	mg	—	mg+	mg+	mg+	ug	ug	mg+	76 $\frac{1}{3}$	33
<i>Carl Georg Schultz</i>	$\frac{2}{9}$ 86	Godsinspektør	mg	g+	g	mg	—	mg+	ug	g	ug	ug÷	mg	72 $\frac{2}{3}$	30
<i>Kai Hugo Wineken</i>	$\frac{28}{3}$ 87	Borgmesler	mg	mg+	mg+	mg	mg+	ug÷	ug÷	mg	ug÷	ug	—	81 $\frac{1}{3}$	37 $\frac{1}{3}$

Ellen Margrethe Andersen erholdt ved Latinprøven for Farmaceuter g+.

Udfaldet af Examen:

III.

Disciplene.

Ved Udsendelsen af forrige Aars Program var Antallet 67. Af disse udgik med afsluttende Examen 4 Studenter og 5 Realister; desuden udgik før og efter Hovedexamen 5 andre Disciple. Der optoges ved Begyndelsen og i Løbet af Skoleaaret 22 nye Disciple; i Løbet af Skoleaaret udmeldtes 3: O. F. Friberg og O. L. J. Høyer af II R., H. M. Petersen af I R., saa at Antallet nu (Maj 1903) er 72, hvoraf 48 udenbys. I Elementarskolen var Antallet 107; nu er det 112, hvoraf 37 udenbys.

Disciplene i VI. og V. Klasse er opførte i Bogstavorden, i de øvrige Klasser efter Middeltallet af de Numre, de har haft i den forløbne Del af Skoleaaret. Disciplene af den matematisk-naturvidenskabelige Retning er betegnede ved en Stjerne. Ved de i dette Skoleaar optagne er Fødselsdagen anført. Faderens Stilling er vedføjet i Parentes.

Statsskolen.

VI.

1. P. M. S. Barfod (Provst). 2. C. A. Fabritius de Tengnagel (Partikulier). 3. H. P. P. Frandsen (Godsforvalter). 4. * Carla A. M. Jensen (Snedkermester). 5. J. V. Koch (Præst). 6. E. H. Olsen (afd. Præst). 7. * O. Schultz (Fyrinspektør). 8. F. J. Wedell-Wedellsborg (Amtmand).

V.

1. * A. A. Agerlin (Kancelliraad). 2. * Hj. Christensen, f. $^{14/4}$ 86 (Bogholder). 3. * H. L. Dohn (Købmand). 4. R. E. M. Jørgensen, f. $^{1/11}$ 82 (Gaardejer). 5. * P. V. Liebst (Købmand). 6. * Marie Madelung, f. $^{24/11}$ 82 (Møller). 7. * C. G. Schultz (afd. Godsinspektør). 8. K. H. Wineken (afd. Borgmester).

IV S.

1. J. M. Fabritius de Tengnagel (Partikulier).
2. * A. J. V. Gottlieb (Sygehuslæge).
3. * V. C. A. Rohd (Garvermester).
4. H. F. P. Storm, f. $11\frac{1}{8}$ 86 (Prokurist).
5. * E. E. Bruhn (afd. Købmand).
6. * H. K. Haxthausen (Skovrider).
7. T. S. Barfod (Provst).
8. E. Petersen (Grosserer).
9. C. F. Paludan-Müller (Slotspræst).

IV R.

1. N. P. Larsen (Gæstgiver).
2. V. Mathiasen (Lokomotivfører).
3. O. A. Henriksen (Skomagermester).
4. P. F. M. Thomsen (afd. Skovfoged).
5. T. K. Scheibel (Bankkasserer).
6. C. A. Schou (Skovfoged).

III S.

1. A. Kemp (Præst).
2. E. W. Begtrup (Højskoleforstander).
3. A. H. Kissmeyer, f. $15\frac{1}{2}$ 89 (Slotspræst).
4. V. Saxtorph (Proprietær).
5. H. V. K. Thuesen (Birkefuldmægtig).
6. * C. J. Viggo Pedersen (Kunstmaler).
7. C. V. Nordlunde (Bogtrykker).

III R.

1. A. V. Sørensen (Værkfører).
2. J. C. Vinther (Møbelhandler).
3. E. V. Spendrup (Stationsforstander).
4. H. F. Starck (Konservator).
5. C. H. Frendrup (Kæmner).

II S.

1. H. Olsen (afd. Lærer).
2. J. J. Petersen (Skoleinspektør).
3. E. J. Kieler (Overlærer).
4. C. A. J. Svendsen (Købmand).

II R.

1. K. C. Thorup (afd. Dyrslæge).
2. A. H. Liebst (Købmand).
3. H. P. Jørgensen (Graver).
4. W. G. B. Drøhse (Krudtmester).
5. L. S. Larsen (Gaardbestyrer).
6. H. P. Hansen (Gaardejer).
7. Aa. Jacobsen (Landbrugskandidat).
8. A. H. Mogenssen (Slagtermester).
9. G. S. Barfod (Provst).

I S.

1. J. M. Larsen (Postbud).
2. M. E. Petersen, f. $\frac{7}{5}$ 89 (Krudtværksformand).
3. R. Gottlieb (Sygehushæge).
4. C. E. Kristensen, f. $\frac{12}{6}$ 89 (Lærer).
5. A. L. Thuesen (Birkefuldmægtig).
6. A. B. S. Barfod (Provst).
7. A. O. H. C. Wolff (Ritmester).

I R.

1. K. S. M. Lindhard (Kancelliraad).
2. R. C. C. Holck (Greve).
3. E. M. Sylvest, f. $\frac{21}{11}$ 89 (Stationsforstander).
4. C. T. Aa. Rasmussen, f. $\frac{4}{9}$ 87 (Gaardejer).
5. H. T. J. Thomsen (Skovfoged).
6. C. K. Scheibel (Bankkasserer).
7. E. H. Andersen (fhv. Lærer).
8. F. K. Lausen (Apo-teker).
9. A. T. L. Steglich (Købmand).

Elementarskolen.

6.

1. G. M. Petersen (Skoleinspektør).
2. Aa. Petersen (Skovfoged).
3. S. M. Saxtorph (Proprietær).
4. M. C. D. Jørgensen (Malermester).
5. L. W. Hinrichsen (Forpagter).
6. V. C. Nielsen (Postbud).
7. H. C. Andresen, f. $\frac{12}{11}$ 91 (Præst).
8. K. A. E. Schwalbe (Malermester).
9. K. L. Larsen (Købmand).
10. M. C. Møller (Barber).
11. K. S. Jacobsen (Landbrugskandidat).
12. L. F. Hamann (Karetmager).
13. E. H. Sevaldsen (Overbanemester).
14. K. E. F. Barfod (Præst).
15. C. E. V. Larsen (Gaardbestyrer).
16. O. C. C. Jørgensen (Garvermester).
17. E. Schouenborg (Birkefuldmægtig).
18. H. M. Petersen (afd. Portør).

5.

1. A. H. Staunstrup, f. $\frac{6}{4}$ 90 (Malermester).
2. H. H. Staunstrup, f. $\frac{6}{4}$ 90 (Malermester).
3. N. W. Larsen, f. $\frac{6}{5}$ 90 (Skomagermester).
4. P. F. Riemann (Barber).
5. A. K. Thuesen, f. $\frac{12}{9}$ 91 (Birkefuldmægtig).
6. P. Holck (Museumsinspektør).
7. K. E. Løsekrug (Kunstdrejer).
8. A. V. P. H. Christensen, f. $\frac{23}{1}$ 92 (Førstelærer).
9. A. E. A. Bencke (Hospitalsforstander).
10. Aa. H. Niel-

sen (Handelsagent). 11. A. A. Christensen (Hotel-ejer). 12. H. M. Frisch (afd. Skolebestyrer). 13. O. P. Henriksen (afd. Pedel). 14. W. H. Berg (Handelsagent). 15. C. G. B. Drøhse (Krudtmester). 16. K. F. Hartmann (Bankfuldmægtig). 17. K. F. Børsch (Købmand). 18. A. C. L. Gegner (Købmand). 19. F. C. E. From (afd. Krigsassessor). 20. S. H. C. Andersen (Brygger). 21. W. P. Jørgensen (Kreaturhandler). 22. H. P. Dam Colberg (Toldforvalter). 23. O. A. Weitzmann (Instrumentmager). 24. G. H. Wodschow (Sagfører). 25. K. A. F. V. H. Abben (Bagermester). 26. P. J. Møller (Barber). 27. E. N. B. L. Jenssen, f. $^{10}/_{12}$ 92 (Sagfører). 28. K. T. Herbst, f. $^{30}/_{8}$ 91 (Grosserer).

4.

1. J. L. Lintrup (Apoteker). 2. J. S. F. Aabye (Købmand). 3. O. P. J. Jørgensen (Trafik-assistent). 4. C. M. G. Thomsen (Skovfoged). 5. J. Johansen (Adjunkt). 6. H. M. Hansen (Møller). 7. P. K. Kristensen (Skomagermester). 8. C. Muhlig, f. $^{2}/_{1}$ 93 (Værkfører). 9. H. F. Olsen (Bagermester). 10. P. A. Gegner (Købmand). 11. J. C. Olsen (Guldsmed). 12. H. E. Jørgensen, f. $^{9}/_{9}$ 92 (Købmand).

3.

1. K. Liebst (Købmand). 2. H. C. Hansen (Købmand). 3. F. V. Lintrup (Apoteker). 4. C. M. Petersen (Skovfoged). 5. Aa. H. F. Carlsen (Møller). 6. K. C. Søberg (Gaardejer). 7. H. Gottlieb (Sygehuslæge). 8. J. O. Holck (Museumsinspektør). 9. S. K. Wodschow (Sagfører). 10. C. O. Riemann (Barber). 11. F. V. Hartmann (Bankfuldmægtig). 12. S. K. V. Drost (Købmand). 13. C. F. Fobian (Trafikassistent). 14. F. Kielberg (afd. Murmester). 15. A. V. Hendriksen (Urmager). 16. B. J. H. Abben (Bagermester). 17. A. P. Christensen (Hotelejer).

2.

1. A. L. F. Kjølner (Gymnastiklærer). 2. P. Bruun-Rasmussen (Præst). 3. P. Fobian (Tra-

likassistent). 4. A. V. Larsen (Ølhandler). 5. K. Johansen (Adjunkt). 6. J. P. E. Olsen (Kelner). 7. P. H. Andersen (Vandmester). 8. P. H. Bergh (Slotsbetjent). 9. C. C. Olsen (Bagermester). 10. J. S. G. Madsen, f. $\frac{9}{8}$ 94 (Tømrmester). 11. A. Hansen (Møller). 12. H. P. M. S. Sørensen (Tilskærer). 13. S. A. Christensen (Tandlæge). 14. L. Kielberg (afd. Murmester). 15. F. S. Milner (Tømrmester). 16. C. V. Grüttner (Købmand). 17. V. C. Milner (Tømrmester). 18. M. J. A. Jørgensen, f. $\frac{18}{10}$ 94 (Købmand). 19. H. C. Olsen, f. $\frac{5}{4}$ 94 (Typograf). 20. P. Løsekrug (Kunstdrejer). 21. K. K. Skovgaard, f. $\frac{13}{12}$ 94 (Gaardejer).

I.

1. A. M. Carlsen, f. $\frac{19}{7}$ 96 (Møller). 2. V. T. Poulsen, f. $\frac{26}{12}$ 95 (Malermester). 3. J. E. Carstens, f. $\frac{21}{3}$ 96 (Adjunkt). 4. C. C. Hansen, f. $\frac{25}{10}$ 95 (Møller). 5. G. W. Schäffer, f. $\frac{25}{5}$ 95 (Mineinspektør). 6. V. A. Hansen, f. $\frac{24}{10}$ 94 (Fuldmægtig). 7. H. C. Berg, f. $\frac{3}{11}$ 95 (Handelsagent). 8. H. J. J. Madsen, f. $\frac{16}{11}$ 95 (Slagtermester). 9. S. B. Pontoppidan, f. $\frac{14}{3}$ 96 (Forfatter). 10. K. S. B. Hemmingsen, f. $\frac{19}{2}$ 96 (Skibsfører). 11. T. Wodschow, f. $\frac{10}{4}$ 96 (Sagfører). 12. E. N. W. Knudsen, f. $\frac{3}{3}$ 96 (Sagfører). 13. E. C. Hinrichsen, f. $\frac{25}{8}$ 96 (Forpagter). 14. S. P. V. Lund, f. $\frac{8}{5}$ 96 (Museumsinspektør). 15. B. S. Kornerup, f. $\frac{8}{5}$ 96 (Figurmaler). 16. O. G. Jørgensen, f. $\frac{20}{8}$ 96 (Købmand).

IV.

Lærerne.

Under 31. Maj 1902 udnævntes konst. Adjunkt A. N. P. K. Bøggild til Adjunkt fra 19. August s. A. at regne.

Under 12. Juni 1902 konstitueredes cand. mag. A. H. Andersen som Adjunkt fra 19. August s. A. at regne.

I September fratraadte Kommunelærer Mortensen Posten som Sanglærer paa Grund af Forflyttelse; hans Timer overtoges fra 1. Oktober af Organist Brandt.

Med Udgangen af Aaret 1902 fratraadte efter Ansøgning fhv. Overlærer Bendz Posten som Kasserer og Regnskabsfører, som derefter af Forstanderskabet besattes med Adjunkt Carstens.

Den 5. Marts 1903 inspicerede Gymnastikinspektøren, Oberst Ramsing, den 20. Marts 1903 Sanginspektøren, Professor Nebelong.

Med Udgangen af Skoleaaret 1901—02 fratraadte Lærer H. J. Andersen af Helbredshensyn sin Stilling ved Elementarskolen.

Undervisningen.

I. Fag- og Timefordeling.
a. Statskolen.

	VI		V		IV			III			II			I			Lærer- timer
	S	M	S	M	S	R	r	S	R	r	S	R	r	S	R	r	
Dansk og Oldn. . .	4		4		2	3	1	2	1	1	2	1	1	2	3		27
Latin	3		5	3	7			7			8			6			39
Græsk	2		4	2	5			5									18
Tysk	2		2		2	1		2	2		2			2			15
Fransk	1	2	1	1	2	1		3			3			3			20
Engelsk	2		2		4			3			1	3		1	3		19
Religion			1		1			1			2			2			7
Historie	3		3		2	3		2			2			2			17
Geografi					2			2			2			2			8
Naturhistorie . . .					2	2		2			2			2			10
Matematik		8		8	5	5		4			6			6			42
Regning					2			3			2			2			9
Geom. Tegn.		2			M 3*			M 3*									5
Fysik	3	6	3	6		2		2				2					24
Skrivning								1			2			1	1		5
Tegning							2		2		2			2			8
Sang		2					2				2			2			7
Gymnastik		4			4			4			4			4			40
																	320

I den ene af Fållestimerne i Græsk for VI. og V. har ogsaa VI. M. og V. M. dellaget
Med r betegnes de ikke fransklæsende.

b. Elementarskolen.

	6	5	4	3	2	1	Lærer- timer
Dansk	5	7	8	7	8	7	42
Skrivning	2	2	3	3	2	4	16
Regning	6	6	6	6	6	6	36
Religion	2	2	2	1	1	2	10
Historie	2	2	2	2	1		9
Geografi	2	2	2	2			8
Naturhistorie	2	2					4
Tysk	4	4	3				11
Fransk	4						4
Engelsk	2						2
Geom. Tegning)	2						2
Sang	1	1	1	1	1	1	4
Gymnastik	2	3	3	3	3	2	8
Sløjd			2	2	2	2	8
							164

2. Lærerne.

a. Statsskolen.

Rektor, Dr. phil. Hude: Latin VI + V, VI, Græsk V, III	15	Timer.
Overlærer, Inspektor Kieler: Latin V, IV, Græsk VI + V, VI, IV, Fransk IV, IV R, Sanginspektion	25	—
Adjunkt Aagaard: Historie og Geografi i alle Klasser	25	—
Adjunkt Cohen: Fransk VI, V, III, II, Engelsk VI, V, IV R, III R, II R, I R, I S	32	—
Adjunkt Godskesen: Dansk VI, V, I, I S, Tysk II, I, Engelsk II S, Naturhistorie i alle Klasser	26	—
Adjunkt Høj: Tysk VI, V, IV, IV R, III, III R, Latin III, II, Fransk I	29	—
Adjunkt Johansen: Religion III, II, I, Dansk IV S, IV R, IV r, III, III R, III r, II, II r, I r, Latin I S	27	—

Adjunkt Carstens: Matematik VI, IV S, II, Regning III R, II R, I R, Geom. Tegn. VI + V, Sanginspektion . . .	29	Timer.
Adjunkt Bøggild: Matematik V, III, IV R, I, Geom. Tegn. IV M + III M, Tegning IV R	28	—
Adjunkt Andersen: Fysik i alle Klasser	24	—
Gymnastiklærer Kjølner: Gymnastik VI + V, IV, III, II, I, Skrivning III R, II R, I, I R, Tegning I R	27	—
Malermester Aabye: Tegning IV r, III r, II R	6	—
Pastor Paludan-Müller: Religion VI + V, IV	2	—
Organist Brandt: Sang i alle Klasser	5	—
Gymnastikassistent Meinhardt: Gymnastik i alle Klasser	20	—

b. Elementarskolen.

Hr. Schultz: Dansk 5, 4, Regning 4, Religion 6, 5, Geografi 6, 4, Skrivning 4	32	Timer.
Frk. A. Jørgensen: Regning 3, 2, 1, Gymnastik 3 + 2 + 1, 3 + 2, Geografi 3, Sløjd 3, 2	24	—
Frk. Dahl: Skrivning 3, 2, 1, Religion 3, 2, 1, Historie 3, 2, Regning 1, Sang 3 + 2 + 1	20	—
Frk. B. Jørgensen: Dansk 3, 2, 1, Sløjd 1	24	—
Rektor Hude: Tysk 6	4	—
Overlærer Kieler: Fransk 6, Tysk 5	8	—
Adjunkt Aagaard: Historie 6, 5, 4, Geografi 5	8	—
Adjunkt Godskesen: Naturhistorie 6, 5, Engelsk 6, Tysk 4	9	—
Adjunkt Johansen: Dansk 6, Religion 4	7	—
Adjunkt Carstens: Regning 6	6	—
Adjunkt Bøggild: Regning 5, Geom. Tegn. 6	8	—
Gymnastiklærer Kjølner: Gymnastik 6, 5 + 4, Skrivning 6, 5	9	—
Sløjdlærer Korsgaard: Sløjd 4	2	—
Organist Brandt: Sang 6, 5, 4	3	—

3. Gennemgaaede Pensa.

Dansk.

VI. (Godskesen.) Efter Rønnings Litteraturhistorie er læst fra Oehlenschläger til 1870 og repeteret det hele Pensum; Litteraturprøver; 55 Sider af Wimmers Læsebog. Stilopgaverne har været:

1) I Høstens Tid. 2) Hvad forleder hyppigst Mennesket til Løgn og Usandhed? 3) Oehlenschlägers Digte af 1803 (1802). 4) Hvilken Betydning har Kolonier for et lille Land? 5) Ærekærlighed og Ærgerrighed. 6) J. L. Heiberg og den oehlenschlägerske Romantik. 7) Revolutionsmænd. 8) Hvilken Vægt bør man tillægge andre Menneskers Dom? 9) Middelalderens Romantik. 10) Menneskets Indflydelse paa Naturen. 11) Opdagelser og Opfindelser paa Overgangen fra Middelalderen til den nyere Tid. 12) Efterlignelsesdriften, dens gode og skadelige Følger. 13) Sorøs Betydning for dansk Aandsliv. 14) Kan man være dannet uden at have Kundskaber, og kan man have Kundskaber uden at være dannet? 15) Enighed gør stærk. 16) Den historiske Folkeviser. 17) Foraarsliv (en Naturskildring).

Til Examen opgives: Rønnings Litteraturhistorie indtil 1870; særlig Periode: Folkevisedigtningen. Litteraturprøver af den ældre Edda og gammel Dansk, af Kingo, Holberg (særlig: Det lykkelige Skibbrud og Melampe), Stub, Brorson, Joh. Ewald, Wessel, Baggesen, Oehlenschläger (særlig: Baldur hin Gode), Ingemann, Grundtvig, Hauch, P. M. Møller, J. L. Heiberg, H. Hertz, Chr. Winther, St. St. Blicher, Paludan-Müller, Hostrup, Ploug, Richardt og Kaalund. — Wimmers Læsebog S. 73—107, Iversens Læsebog S. 1—6, 22—33, 36—38.

V. (Godskesen.) Efter Rønning forfra til Oehlenschläger (Oldtidsdigtningen og Folkeviserne udførligt). Litteraturprøver; Svensk 30 Sider, Oldnordisk 45 Sider i Wimmers Læsebog, sammes Formlære. Stilopgaverne har været:

1) Hvilken Betydning har Havet for de Lande, der ligger ved det? 2) Fællesnordisk Digtning i Oldtiden. 3) Ilden og Vandet: gode Tjenere, strenge Herrer. 4) Ægyptisk Kultur i Oldtiden. 5) Arbejdet en Forbandelse, Arbejdet en Velsignelse. 6) Danske Ordsprog. 7) Sportens Betydning for legemlig og aandelig Udvikling. 8) Persernes Historie i Oldtiden. 9) Udad, indad, opad. 10) Middelalderens Riddervæsen. 11) Holberg. 12) Hvorledes kan Fattigdom og Rigdom hver paa sin Maade virke ødelæggende paa et Menneske? 13) Trykkefriheden og dens Betydning. 14) Eksemplet smitter. 15) Afholdssagens

Berettigelse og Betydning. 16) Kongemagten i Danmark og Kirken i det 13de Aarhundrede. 17) Hvorfor og hvorledes straffer man Forbrydere? 18) Stjernehimlen.

IV S. (Johansen.) Litteraturhistorie efter Rønning fra Holberg til J. L. Heiberg; Litteraturprøver. 28 Stile.

IV R. (Johansen.) Oplæsning og Analyse samt Litteraturlæsning. 28 Stile.

Til Examen opgives: Holberg: Jeppe paa Bjerget, Julestue; Wessel: Hundemordet, Smeden og Bageren; Baggesen: Passet, Jødegaden i Frankfurt (af Labyrinten); Oehlenschläger: Aladdin; Ingemann: Af Valdemar den Store; Paludan-Müller: Abels Død; H. C. Andersen: Snedronningen; Blicher: Marie; Grundtvig: Paaskelillien; Hertz: Svend Dyrings Hus; Goldschmidt: Slaget ved Marengo; J. P. Jacobsen: Ulrik Christians Død (af Marie Grubbe); Drachmann: En Nutidssaga.

III S. & R. (Johansen.) Oplæsning og Analyse samt Litteraturprøver. Græsk Mytologi efter Dorph. 30 Stile.

II S. & R. (Johansen.) Oplæsning og Analyse samt nogen Litteraturlæsning. Nordisk Mytologi efter Arentzen. 33 Stile.

I S. & R. (Godskesen.) Oplæsning og Analyse; nogle Fædrelandssange lærte udenad. Grammatik mundtlig. 33 Stile.

I r. (Johansen.) Oplæsning; nogen Litteraturlæsning. En Diktat om Ugen; 30 Hjemmestile.

6. (Johansen.) Oplæsning og Analyse efter Wulffs Læsebog. Grammatik efter Mikkelsen. En Diktat og en Hjemmestil om Ugen, de sidste mest Genfortælling.

5. (Schultz.) Oplæsning og Analyse efter Vestergaards og Wulffs Læsebøger. Boysens Ledetraad I S. 1—32. Ugentlig Diktat 2 Gange, Stil 1 Gang.

4. (Schultz.) Oplæsning og Analyse efter Wulffs Læsebog S. 1—163; endel Vers lærte udenad. Boysens Ledetraad I S. 1—32; Boysens Retskrivningsøvelser S. 1—31. Ugentlig Diktat 2 Gange, Stil 1 Gang.

3. (B. Jørgensen.) Oplæsning efter Heins' Læsebog III; endel Vers lærte udenad. Begyndelsesgrundene i Grammatik mundtlig. Ugentlig 3 Diktater

og 3 Hjemmestile efter Mogensens og Halles Ret-skrivningsøvelser og Stilopgaver II.

2. (B. Jørgensen.) Oplæsning efter Heins' Læse-bog II; nogle Vers lærte udenad. Ugentlig 4 Dik-tater og 3 Hjemmestile efter Mogensens og Halles Retskrivningsøvelser og Stilopgaver I.

1. (B. Jørgensen.) Heins' Læsebog I. Daglig Dik-tat eller Afskrivning.

Tysk.

VI. (Høj.) Lessing: Minna von Barnhelm, 4.—5. Akt, Goethe: Iphigenie auf Tauris, Faust I (med Forbi-gaaelse af enkelte Scener). Cursorisk efter Kleist: M. Kohlhaas og Archenholtz: Geschichte des sieben-jährigen Krieges, nogle Digte af Chamisso. Maanedslæsning: Paul Heyse: Hochzeit auf Capri og for-skellige Noveller af Heyses Novellenschatz, Turgen-jeff: Memoiren eines Jägers. Kapers Grammatik for de højere Klasser. Hveranden Uge Stil efter Kapers Stiløvelser for de højere Klasser samt to frie Stile.

V. (Høj.) Schiller: Wilhelm Tell, Goethe: Götz von Berlichingen, Heine: Das Buch Le Grand. Kur-sorisk efter Kölnische Zeitung. Maanedslæsning: Paul Heyse: Zwei Gefangene, Franzos: Die Hexe, R. Lin-dau: Robert Ashton, Stinde: Die Familie Buchholz, Ernst v. Wolzogen: Die Gloriarose, Kaper: Fem tyske Noveller. Kapers Grammatik for de højere Klasser. 1 Stil ugentlig.

IV S. & R. (Høj.) Kaper & Simonsens Læsebog (4. Udg.) S. 52—58, 78—84, 134—159, 172—187. Goethe: Reineke Fuchs 1.—5. Sang. Kapers Gramma-tik. Realisterne cursorisk: Ipsen & Boviens Læsebog S. 80—140.

Realisterne opgiver til Examen: Kaper & Simon-sen S. 52—59, 78—84, 98—109, 134—159, 172—188; Ipsen & Bovien S. 18—22, 25—28, 30—35, 50—55, 74—80.

III S. & R. (Høj.) Kaper & Simonsens Læsebog S. 120—159, 195—215, 273—283. Formlæren efter Kaper. Kapers Stiløvelser for Mellemlklasser S. 34—49. Realisterne særskilt: Ipsen & Boviens Læsebog S. 1—54, 207—230. Rohde & Kapers Taleøvelser Stk. 1—26.

II S. & R. (Godskesen.) Kaper & Simonsens Læsebog S. 52—58, 59—69, 98—109, 154—160, 172—188. Formlæren efter Kaper. Kapers Stiløvelser for Mellemklasser Stk. 11—27.

I S. & R. (Godskesen.) Kapers Læsebog for Mellemklasser S. 27—37, 38—67, 73—90. Formlæren efter Kaper. Kapers Stiløvelser for Mellemklasser Stk. 1—15.

6. (Rektor.) Kapers Læsebog for Mellemklasser S. 1—8, 27—37, 38—41, 48—61, 73—89. Kapers Stiløvelser for Begyndere Stk. 64—87; det tilsvarende af Kapers Sproglære.

5. (Kieler.) Kapers Læsebog for Begyndere S. 46—96 med enkelte Forbigaaelser. Af Stiløvelserne Stk. 23—37, 40—49; det tilsvarende af Sproglæren. Nogle Digte lærte udenad.

4. (Godskesen.) Kapers Læsebog for Begyndere S. 1—41. Grundtrækkene af Formlæren.

Fransk.

VI. (Cohen.) Baruël & Michelsen: Franske Prosa-stykker, 70 Sider. About: Le Roi des Montagnes fra S. 170 ud. V. Hugo: Hernani. Cursorisk: Dumas: Napoléon. Münsters Syntax. Skriftlig og mundtlig Stil efter Giede.

V. (Cohen.) Stigaard: Esquisses et Contes modernes. Baruël: Lectures historiques S. 1—40. Maa-nedslæsning: Dumas: Les Stuarts, 114 S. Münsters Syntax S. 78—119. Skriftlig og mundtlig Stil efter Giede.

IV S. & R. (Kieler.) Jungs Læsebog for Mellemklasser S. 13—29, 53—158. Cursorisk: Erckmann—Chatrian: Waterloo (114 S.). Nielsens Formlære repe-teret. Realisterne særskilt: repeteret Michelsens Stiløvelser I Stk. 1—60.

Til Examen opgiver de studerende: Jungs Læse-bog S. 53—158, Realisterne: S. 13—29, 53—158.

III S. & R. (Cohen.) Cohen & Kapers Læsebog S. 110—115, 121—182. Michelsens Stiløvelser Stk. 21—27, 47—50. 1 Stil ugentlig. Nielsens Formlære.

II S. & R. (Cohen.) Cohen & Kapers Læsebog S. 28—2den Afdeling. Michelsens Stiløvelser Stk. 10—15, 21—27. 1 Stil ugentlig. Nielsens Formlære.

I S. & R. (Høj.) Cohen & Kapers Læsebog S. 1—23, 26—38. Michelsens Stiløvelser I Stk. 1—20 mundtlig, 21—27, 37—38 skriftlig. Niensens Formlære: Kønsbøjning, Talbøjning, Komparation, Talord, regelmæssige Verber.

6. (Kieler.) Michelsens Begynderbog S. 1—55, 65—101. Nogle Ordsprog og alle Versene lærte udenad.

Engelsk.

VI. (Cohen.) Hansen & Magnussens Læsebog II. Macaulay: Lord Clive. Hansen & Magnussen: Extemporallæsning, 22 Sider. Jespersens Grammatik.

Til Examen opgives: Hansen & Magnussens Læsebog I—II.

V. (Cohen.) Bøgholm & Madsens Læsebog I S. 3—38, 63—127. Jespersens Grammatik.

IV R. (Cohen.) Listovs Udvalg af engelske Forfattere I. Hansen: Engelske Digte. Hansen & Magnussen: Extemporallæsning S. 1—72. Macaulay: Lord Clive, 20 Sider. Løkkes mindre Grammatik. 1 Version hveranden Uge efter Nissen.

Til Examen opgives: Listovs Udvalg I S. 1—98, Hansens Udvalgte Digte 15—24, 34—51, 59—69.

III R. (Cohen.) Jespersens Læsebog for Mellemklasser I S. 31—198. Jespersens Grammatik S. 22—55 samt Verberne. 1 Version hveranden Uge.

II S. (Godskesen.) Jespersen & Sarauws Begynderbog I S. 1—75. Jespersens Begyndergrammatik til de uregelmæssige Verber.

II R. (Cohen.) Jespersen & Sarauw II S. 1—100. Det vigtigste af Formlæren efter Jespersens Grammatik.

I S. (Cohen.) Jespersen & Sarauw I Stk. 1—66. Grundtrækkene af Nominal- og Verbalbøjningen efter Jespersens Grammatik.

I R. (Cohen.) Jespersen & Sarauw I. Grammatik som I S.

6. (Godskesen.) Jespersen & Sarauw I Stk. 1—71.

Latin.

VI. (Rektor.) Cicero: de officiis III 1—26, pro.

Deiotaro. Sammen med V.: Cicero: divin. in Caec., Livius XXIX, Horats' satt. I 4, 6, 9; II 1, 5, 6; epist. I 1, 2, 4—7, 10—11, 13—18; II 1—2; kursorisk: Livius XXVI og Udvalg af Henrichsens Samling. Rafns Litteraturhistorie. 1 Version ugentlig efter Henrichsen og Thoresen.

Til Examen opgives: Cicero: divin. in Caec., pro Deiot., de off. III 1—23; Livius XXIX 1—25, Tac. ab exc. d. Aug. I 16—49; Vergils Æn. I; Horats' carm. I—II, satt. I 4, 9; II 5, 6; epist. I 6; II 1, 2.

V. (Kieler.) Cicero: Cato Maior, Terents' Andria.

IV. (Kieler.) Hauchs Lærebog III S. 8—36, 44—112, 145—174. Levys Udvalg af Ovid I—VI. Stil 2—3 Gange ugentlig efter Iversens Stiløvelser og Latinske Examensstile. Madvigs Grammatik.

Til Examen opgives: Caesar B. G. I 30—54, Livius I 22—26; II 9—10; 33—40; Cicero pro S. Roscio 6—15; in Verr. IV 27—30, 33—35, 39—41, 43, 48—50, 52—53, 55, 58—59, 67; Ovids Metam. Cadmus, Pentheus, Niobe. — En Privatist: Caesar B. G. I—II, Cicero pro S. Roscio, Ovids Metam.: Verdensald., Deucalion, Pentheus, Pyramus & Thisbe, Niobe.

III. (Høj.) Caesar B. G. I fra Kap. 30 ud. Cicero in Cat. I, III. Blochs Udvalg af Ovid: Verdensaldrene, Pyramus & Thisbe, Philemon & Baucis. Skriftlig (2 G. ugentlig) og mundtlig Stil efter Iversen. Moduslæren efter Madvig.

II. (Høj.) Kern & Krebs' Læsebog fra S. 29 ud. Caesar B. G. I fra Kap. 30 ud. Ovids Verdensaldrene. Mundtlig Stil efter Iversen S. 53—61, 75—80. 2 skriftlige Stile om Ugen. Formlæren og Kasuslæren efter Madvig.

I. (Johansen.) Forchhammers Læsebog S. 1—23, de danske Stykker dels skriftligt, dels mundtligt. De første Stykker af Iversens Stiløvelser skriftligt. Formlæren efter Madvig.

Græsk.

VI. (Kieler.) Homer: Il. VI, Od. IV 1—397. Platon: Apologien og Kriton. Demosthenes' olynthiske Taler. Sammen med V: Homer: Il. I, II 1—483; Petersens Anthologi 541 Vers; Xenofons Memor. I 1;

2 §§ 40--46; II 2--3; III 5. Sechers Mytologi, Kunst-historie og Litteraturhistorie. Hudes Syntax.

Til Examen opgives: Homer: Il. I, II (—483), VI, Od. I, III, IV (—397). Petersens Anthologi: Kal-linos, Tyrtaios, Mimnermos, Solon 1, 2, 4, Xenofanes, Theognis 1, 4—9, Euenos, Anakreon, Anacreontica. Herodot V 1--2, 11—15, 23—25, 30—41, 49—51, 97, 99—103, 105—107, 124—126; VI 1—16, 18—21, 28--32, 43—45, 48—50, 61—70, 73—75, 84, 94—103, 105—120; VII 201—213, 215—238; VIII 26, 34—42, 49—64, 66—71, 74—76, 78—99. Platon: Apologien og Kriton. Xenofons Mem. I 1; 2, 40—46; II 2—3; III 5. Demosthenes' olynthiske Taler.

V. (Rektor.) Herodot VIII. Hudes Syntax. Form-læren repeteret.

IV. (Kieler.) Xenofons Anabasis I. Homer Od. I, II 1—59. Bergs Formlære. Partier af Sechers Mytologi.

III. (Rektor.) Hudes Elementarbog I; II S. 1—6. Berg & Hudes Formlære.

Religion.

VI. & V. (Paludan-Müller.) Den synlige og usyn-lige Verden, særlig det personlige Forhold til denne sidste, hvorledes det dannes og bevares. Udviklingen heraf knyttet til forskellige Stykker i det nye Testa-ment, især Evangelierne. Disses Fremstilling af Frel-serens menneskelige Personlighed.

IV. (Paludan-Müller.) Gennemgaaet Apostlenes Gerninger, mest dog med let Overgang af de fleste af Talerne. Begivenhedernes Gang og Sammenhæng omhyggelig belyst, tildels ved Hjælp af tilsvarende Stykker i de paulinske Breve. Slutningskapitlernes Tidsbillede særlig sat i Lys. Af Gamle Testament Elias' Historie og Begyndelseskap. af Genesis med fornøden Udlægning.

III S. & R. (Johansen.) Assens' Bibelhistorie S. 131—177. Balslevs Lærebog § 95—115.

II S. & R. (Johansen.) Assens' Bibelhistorie S. 68—131. Balslevs Lærebog § 35—94. Nogle Psalmer.

I S. & R. (Johansen.) Assens' Bibelhistorie S. 1—68. Balslevs Lærebog § 1—34. Nogle Psalmer.

6. (Schultz.) Chr. Møllers Bibellhistorie, det gamle og ny Testamente. Luthers lille Katekismus: De ti Bud, Troen og Sakramenterne. Nogle Psalmer.

5. (Schultz.) Chr. Møllers Bibellhistorie, det gamle Testamente. Nogle Psalmer.

4. (Johansen.) Chr. Møllers Bibellhistorie fra „Verdensrigerne og Guds Rige“ til „Om Bibelen“. Nogle Psalmer.

3. (Dahl.) Balslevs Bibellhistorie fra Dommerne til det babyloniske Fangenskab. Nogle Psalmer efter Fru Knudsens Sangbog.

2. (Dahl.) Balslevs Bibellhistorie fra Moses til Dommerne. Nogle Psalmer efter Fru Knudsens Sangbog.

1. (Dahl.) Fortalt fra Skabelsen til Moses. Nogle Psalmer lærte mundtligt.

Historie.

VI. (Aagaard.) Den nyere og nyeste Historie efter Brickas større Lærebog. Repeteret Pensum.

V. (Aagaard.) Oldtidens og Nordens Historie efter Thrige, Middelalderen efter Bricka.

IV S. (Aagaard.) Roms Historie efter Thrige, Tiden 1815—1900 efter Bricka.

IV R. (Aagaard.) Pensum repeteret efter Bricka.

III S. & R. (Aagaard.) Tiden 1500—1815 efter Bricka.

II S. & R. (Aagaard.) Middelalderen efter Bricka.

I S. & R. (Aagaard.) Oldtiden efter Bricka.

6. (Aagaard.) Hele Verdenshistorien efter Brickas mindre Lærebog.

5. (Aagaard.) Oldtiden og Middelalderen efter Brickas mindre Lærebog.

4. (Aagaard.) Danmarks Historie efter 1448 efter Klaussens mindre Lærebog.

3. (Dahl.) Danmarks Historie indtil 1448 efter Klaussens mindre Lærebog.

2. (Dahl.) Gudesagnene fortalte.

Geografi.

IV S. & R. (Aagaard.) Pensum repeteret efter Aagaards større Lærebog.

III S. & R. (Aagaard.) Afrika, Amerika, Australien og den fysiske Geografi efter Aagaard.

II S. & R. (Aagaard.) Fra Rusland til Tyskland, Asien efter Aagaard.

I S. & R. (Aagaard.) Fra Danmark til Middelhavslændene efter C. C. Christensens mindre Lærebog.

6. (Schultz.) Aagaards mindre Lærebog fra S. 68 ud.

5. (Aagaard.) Evropa efter Aagaards mindre Lærebog.

4. (Schultz.) Aagaards mindre Lærebog S. 16—41.

3. (A. Jørgensen.) Krohns lille Geografi S. 1—35.

Naturhistorie (Godskesen).

IV S. & R. Det befalede Pensum efter Boas' og Poulsens Lærebøger.

III S. & R. Det menneskelige Legeme, Hoveddyrene og Fuglene efter Boas; de enkimbladede, nøgenfrøede og blomsterløse Planter efter Poulsen.

II S. & R. Fra Tusindbenene Bogen ud samt Pattedyrene til Hoveddyrene efter Boas. De tokimbladede efter Poulsen.

I S. & R. Fra Krybdyrene til Tusindbenene efter Boas. Indledningen af Poulsens Botanik. Flere Blomsterplanter.

6. Pattedyrene og Fuglene efter Lütken.

5. Pattedyr og Fugle efter Balslev.

Matematik og Regning.

VI. (Carstens.) Jul. Petersens analytiske Geometri. Pensum repeteret. Projektionstegning sammen med V. efter Christensen.

V. (Bøggild.) Jul. Petersens Aritmetik, Trigonometri og Stereometri til Volumen.

IV S. (Carstens) og IV R. (Bøggild.) Pensum repeteret efter Jul. Petersen.

IV M. (Geom. Tegn., Bøggild.) Konstruktionsopgaver.

IV R. (Regning, Bøggild.) Lomholdts Examensopgaver.

III S. & R. (Bøggild.) Jul. Petersens Aritmetik:

Brudne Exponenter, Kvadratrodsuddragning, reelle og imaginære Størrelser, Ligninger af 2. Grad, Logaritmer og exponentielle Ligninger. Jul. Petersens Geometri: Fra den ptolemæiske Læresætning Bogen ud.

III R. (Regning, Carstens.) Knud Christensens Regnehøg.

II S. & R. (Carstens.) Jul. Petersens Aritmetik I: Division, Ligninger af 1. Grad, Proportioner, Største fælles Maal, Decimalbrøk. Jul. Petersens Geometri til Cirkelperiferiens Deling med Forbigaaelse af Af-snittet om alm. lignedannede Figurer. Meiers Regnebog II §§ 10, 11 og 12 til Nr. 26.

I S. & R. (Bøggild.) Jul. Petersens Aritmetik: Addition, Subtraktion og Multiplikation. Jul. Petersens Geometri til regulære Polygone.

I R. (Regning, Carstens.) Meiers Regnebog II §§ 9 og 10 til Nr. 150.

6. (Carstens.) Schultz' Regnebog fra S. 66 ud. Meiers Regnebog II §§ 8 og 9.

5. (Bøggild.) Chr. Hansens Regnetabeller I S. 16—30. Schultz' Regnebog S. 57—80. Betz' Opgaver i Hovedregning S. 1—20.

4. (Schultz.) Schultz' Regnebog S. 1—35. Børnenes Regnebog III S. 4—33. Grünfeldts Regnebog S. 93—95.

3. (A. Jørgensen.) De fire Regningsarter med ubenævnte Tal. Schultz' Regnebog for Smaaskolen samt Børnenes Regnebog II. Tallæsning. Den lille Multiplikations- og Divisionstabel.

2. (A. Jørgensen.) De fire Regningsarter med ubenævnte Tal. Schultz' Regnebog for Smaaskolen. Multiplikations- og Divisionstabel.

1. (A. Jørgensen.) De fire Regningsarter med mindre Tal. Tabel. Læsning og Skrivning af Tal.

Naturlære (Andersen).

VI M. Mekanisk Fysik efter Petersen og Forchhammer, Poulsens Optik, Schmidts Astronomi. Kemisk Fysik efter Barmwater.

VI S. Ellingers Naturlære, Heegaards Astronomi.

V M. Varme og Elektricitet efter Barmwater, Poulsens Optik, Schmidts Astronomi.

V S. Varme og Elektricitet efter Ellinger, Heegaards Astronomi.

IV M. & R. Det befalede Pensum efter Ellingers Naturlære.

III M. & R. Mekanisk Fysik efter Ellinger.

II r. Weis: Fysik fra Hverdagslivet indtil Elektriciteten, Elektriciteten efter Ellinger.

Skrivning.

III R., II R., I S. & R., 6, 5. (Kjølner.) Øvelser i Skrivning med latinske og gotiske Bogstaver, i Skrivebog og paa Vægtavle, dels efter Bog, dels efter Lærere Forskrift; i Statsskolens Klasser tillige hurtigere Skrivning efter Diktat. Skriftlæsning efter Glumsøe.

4. (Schultz.) Stremmes Skrivehefter.

3, 2, 1. (Dahl.) Stremmes Skriveøvelser og Skrivebøger.

Tegning.

III r. (Aabye.) Tegning af Gibs- og Brugsgenstande efter Andersens System.

II R. (Aabye.) Tegning af Traadlegemer og Klodser efter Andersens System.

I R. (Kjølner.) Frihaandstegning efter Fortegning (plane Figurer) efter Andersens System.

6. (Bøggild.) Efter Tofts Lærehefte til geom. Tegn.

Sang.

Undervisningen i VI.—V. samt 6., 5. og 4. (Brandt) har været ledet efter det ministerielle Regulativ, saaledes at 4. og 5. dannede forberedende Sangklasser; 6. blev saa 1ste, I. 2den, II. 3die og III. og IV. 4de Sangklasse. Træffeøvelser har været øvet fra 6., i enkelte Klasser og tostemmigt. De almindelige Lovsange og Fædrelandssange er indøvede efter Berggreen og „Den danske Skoles Sangbog“ samt Ernst: Enstemmige Sange 2den Del. To-, tre- og firstemmige Sange efter Ernsts & A. Müllers Sangbøger. I VI. & V. er indstuderet flere af Wennerbergs „Gluntarne“.

Offentlig Sangprøve afholdtes den 16. Maj.

I 3., 2. og 1. (Dahl) er sunget endel smaa Psalmer og Sange.

Gymnastik og Svømning.

Undervisningen i Gymnastik er ledet efter „Haandbog i Gymnastik“; i fri Luft er holdt Marchøvelser, Fodsportsøvelser og forskellige Lege. — Svømning i Sommermaanederne for alle Statsskolens og de 3 øverste Elementarklasser. Ved Badetidens Ophør 1902 var af Statsskolens badende Disciple 72,6 % Frisvømmere. — I Sommerferien har Disciplene 1 Time daglig Adgang til at bade under Lærerens Tilsyn.

Skydning.

Salonskydning er, som forberedende Øvelse til Skarpskydning, afholdt med IV., V. og VI.

Skarpskydning, hvortil anvendtes Gevær af Model 1889 og firedelt Skive med Træfferværdier 4, 3, 2, 1, er afholdt 15 Gange med V. og VI. med følgende Udfald:

Navn	Antal Gange	Antal Skud	Points	Træffere	Sum	Kvotient
Barfod	15	75	132	67	199	2,7
Fabritius	15	75	100	48	148	2,0
O. Schultz	15	75	152	70	222	3,0
Frandsen	15	75	53	33	86	1,1
Wedell	15	75	47	33	80	1,1
Koch	15	75	94	44	138	1,9
Olsen	15	75	120	60	180	2,4
Liebst	15	75	124	63	187	2,5
Christensen	15	75	32	24	56	0,7
Agerlin	15	75	115	63	178	2,4
C. G. Schultz	15	75	113	56	169	2,3
Jørgensen	15	75	97	48	145	1,9
Dohn	15	75	37	23	60	0,8
Wineken	15	75	102	63	165	2,2

Ved Præmieskydningen den 13de Oktober erholdt Liebst 1ste Præmie med 13 Points, Wineken 2den Præmie med 13 Points og O. Schultz 3die Præmie med 12 Points. — Der blev skudt 5 Skud i frit Anslag paa 225 Meters Afstand.

Sløjd.

4. (Korsgaard) begyndte Aaret med Klasseundervisning, men er senere gaaet over til Enkeltmandsundervisning. — Af udførte Arbejder kan nævnes: Blomsterpinde, Blomsterskamler, Staffelier, Legetøjsvogne, Trillebøre m. m.

3.—2. (A. Jørgensen), 1. (B. Jørgensen). Der er blevet arbejdet efter Eva Rohdes Modelserie.

Den frivillige Eftermiddagsundervisning (Korsgaard) har været Enkeltmandsundervisning med Hensyntagen til Elevernes og Hjemmenes Ønsker. Da Eleverne er større og mere øvede, er Arbejderne mere sammensatte. Af udførte Arbejder kan nævnes: Haveborde, Havebænke, runde og kantede Borde, Strygebrætter, Flueskabe, Legetøjskommoder, finerede og polerede Rammer m. m. — Antallet af Deltagere (fra VI.—4.) har i Gennemsnit været 48.

Ved Deltagernes Bidrag ifølge Min. Skr. af 25. Juni 1891 indkom 52 Kr.

VI.

Økonomiske Forhold.

a. Stipendier og Understøttelser.

1. I Statsskolen søges Stipendier paa en Blanket, der udleveres af Rektor. Der skal søges i August Maaned efter det nye Skoleaars Begyndelse; Disciple, der iforvejen har Stipendium, behøver ikke at indgive ny Ansøgning. Normalt kan Stipendier kun gives til Disciple, der allerede har været 1 Aar i Statsskolen. Stipendieaaret falder ikke sammen med Skoleaaret, men regnes fra Oktober.

2. I Elementarskolen søges Understøttelser paa en Blanket, der udleveres paa Borgmesterkontoret. Der skal søges i Juli Maaned efter Afslutningen af Examen. Understøttelsen gælder for August og skal søges hvert Aar.

For Elever i 5., 4. og 3. Kl. fra Hillerød Kommune kan Skolepengene efter Ansøgning nedsættes til 5, 4, 4 Kr. maanedligt; i særlige Tilfælde kan bevilges yderligere Nedsættelse. Desuden kan der for Skoleaaret 1903—04 efter Ansøgning gives Elever fra Hillerød Kommune i I. og II. Realklasse samt I. Mellenklasse Skolehjælp, saaat Skolepengene nedbringes til 7 Kr. maanedligt.

Elementarskolens Kasserer udbetaler mod Kvittering fra Hjemmet Skolehjælpen til Statsskolens Elever, hver Gang Skolepengene betales til Statsskolens Kasserer.

3. Amtsskoleraadet uddeler Understøttelser til Elever i de 3 øverste Realklasser, hjemmehørende i Frederiksborg Amt. Der søges paa en Blanket, som udleveres paa Amtskontoret, og der skal søges paany hvert Aar. Ansøgningerne skal være indgivne paa Amtskontoret i Juli Maaned. Understøttelserne regnes fra August og udbetales paa Amtskontoret, i December Termin for de første 5 og i Juni Termin for de sidste 7 Maaneder.

For indeværende Skoleaar har Stipendier og Understøttelser været fordelte saaledes:

I. Fra Staten.

1. Friplads og Slagelse Stipendium, 80 Kr. at oplægge: K. H. Wineken.
2. Friplads: C. A. Fabritius de Tengnagel, J. V. Koch, E. H. Olsen, P. M. S. Barfod, C. G. Schultz, A. A. Agerlin.
3. Halv Friplads og mellemste Stipendium, 70 Kr. at udbetale: O. Schultz.
4. Halv Friplads og Slagelse Stipendium, 60 Kr. at udbetale: H. Olsen.
5. Halv Friplads: P. V. Liebst, V. Mathiasen, P. F. M. Thomsen, T. K. Scheibel, C. A. Schou, A. V. Sørensen, Aa. Jacobsen, O. L. J. Høyer.
6. Slagelse Stipendium, 120 Kr. at udbetale: V. C. A. Rohd.
7. Højeste Stipendium, 100 Kr. at udbetale: J. M.

- Fabritius de Tengnagel, E. E. Bruhm, H. K. Haxthausen, V. Saxtorph, H. V. K. Thuesen.
8. Mellemste Stipendium, 70 Kr. at udbetale: C. V. Nordlunde, A. Kemp.
 9. Laveste Stipendium, 40 Kr. at udbetale: J. J. Petersen.
 10. Extraordinær Friplads paa Finansloven: J. M. Larsen, M. E. Petersen.
 11. Extraordinær Gratist: J. E. Kieler.

2. Fra Amtet.

K. C. Thorup 120 Kr., N. P. Larsen 96 Kr., V. Mathiasen, P. F. M. Thomsen, L. S. Larsen, H. P. Jørgensen hver 60 Kr., C. A. Schou 48 Kr.

3. Fra Hillerød Kommune.

Fast Nedsættelse: O. L. J. Høyer, O. F. Friberg, Aa. Jacobsen, E. H. Andersen, H. M. Petersen, K. S. Jacobsen, M. C. Møller, G. M. Petersen, L. F. Hamann, O. C. C. Jørgensen, E. H. Sevaldsen, K. F. Hartmann, Aa. H. Nielsen, K. A. F. V. H. Abben, W. H. Berg, F. C. E. From, H. M. Frisch, P. F. Riemann, O. A. Weitzmann, P. J. Møller, A. H. Staunstrup, H. H. Staunstrup, N. W. Larsen, J. C. Olsen, P. K. Kristensen, H. E. Jørgensen, C. Muhlig, B. J. H. Abben, F. V. Hartmann, H. C. Hansen, C. O. Riemann, F. Kielberg, P. H. Andersen.

Yderligere Nedsættelse: Aa. Jacobsen, E. H. Andersen, K. S. Jacobsen hver 24 Kr., W. H. Berg, F. C. E. From hver 36 Kr., H. M. Frisch, A. H. Staunstrup, H. H. Staunstrup, N. W. Larsen hver 12 Kr.

Budtz' Legat: E. H. Olsen.

Moltkes Legat for Embedsmænds Sønner: K. H. Wineken, H. K. Haxthausen.

Poul Egede Rovsings Legat: A. L. Thuesen.

b. Regnskabsvæsen.

Udtag af Skolens Regnskab for Finansaaret 1902—03.

Indtægt:	
1. Beholdning fra Regnskabet 19 ^{01/02}	Kr. 5742.02
2. Tiendeindtægter	6724.21
3. Renter af Skolens Kapitaler	5205.79
4. Skolekontingenter	7081.50
5. Hospitaler	600.00
6. Tilskud af den alm. Skolefond	34500.00
7. Kursavance ved Indkøb af Obligat.	122.96
8. Indeholdelser til Dækning af Præmier m. m.	2684.35
	<hr/>
Summa Indtægt	62660.83
Naar Udgiften fradrages med	57970.04
	<hr/>
bliver Kassebeholdningen d. ³¹ / ₃ 1903	4690.79

Udgift:	
2. a. Gager til Skolens faste Lærere	Kr. 30234.86
b. Inspektør og Bibliotekar	500.00
c. Pedellens Løn	600.00
3. Timeundervisning og Lønningsstill.	7200.00
4. Pensioner	8955.87
5. Biblioteket	1269.95
6. a ₁ . Bygningernes Vedligeholdelse	896.41
a ₂ . Hovedreparationer	436.86
b. Lejeudgifter	150.00
c ₁ . Inventariets Vedligeholdelse	387.16
c ₂ . Sløjdskolen	239.96
7. a. Brændsel	1281.08
b. Belysning	135.35
8. Skatter og Afgifter (kommunale)	338.42
9. Regnskabsføringen	680.00
12. b. Rengøring	385.87
c. Porto, Protokoller m. m.	492.82
d. Program m. m.	287.50
e. Andre Udgifter	124.40
13. Undervisning i Skydevaabens Brug	180.75
Præmier og Forskud	2938.19
Indsat i Sparekassen	254.59
	<hr/>
Summa Udgift	57970.04

Stipendiekassen 1902—03.

Indtægt:

1. Renter af Stipendiefondens Midler	Kr.	668.27
2. Uddrag af Sparekassen		218.07
3. Refusion af Ringsted Latinskole		91.62
4. Refusion af Slagelse Stipendier		260.00
	Summa Indtægt	1237.96

Udgift:

1. Udbetalte Stipendier	Kr.	849.00
2. Indsat i Sparekassen		193.77
3. Udbetalte Slagelse Stipendier		180.00
4. Regnskabsførers Procenter		15.19
5. Kassebeholdning den 31. Marts 1903		--
	Summa Udgift	1237.96

Poul Egede Rovsings Legat.

Indtægt:

1. Renter af 2000 Kr. i Husejernes Kreditkasse i København	Kr.	70.00
2. Renter af Sparekassemidler		0.08
	Summa Indtægt	70.08

Udgift:

1. Udbetalte Legater	Kr.	70.00
2. Indsat i Sparekassen		0.08
	Summa Udgift	70.08

Uddrag af Elementarskolens Regnskab for Skoleaaret 1901—1902.

Indtægt:

Kassebeholdning ^{31/7} 1901	Kr.	1331.88
Skolepenge		5622.00
Tilskud fra Kommunen		1500.00
Tilskud fra Staten		1000.00
Renter		29.66
Afdrag paa Laan		60.00

Summa Indtægt 9543.54

Fradrages Udgiften 7697.93

bliver Kassebeholdningen ^{31/7} 1902 1845.61

Udgift:

Lærerlønnig	Kr. 6564.00
Afskrivning	165.00
Regnskabsføring	100.00
Pedellens Løn	150.00
Leje af Badelus	50.00
Kommunens Nedsættelser af Skolepenge i Statsskolen	384.00
Rengøring i de store Ferier	64.76
Brændsel	175.00
Materiale til Sløjd	39.82
Forskelligt	5.35
Summa Udgift	7697.93

VII.

Særlige Meddelelser.

Udtog af Lov af 24. April 1903 om højere
Almenskoler m. m.

§ 1.

I Tilslutning til *Folkeskolens* Undervisning for Børn i 11—12 Aars Alderen meddeles den højere Almenundervisning først i *Mellemskolen*, siden i *Gymnasiet*.

§ 2.

Mellemskolen er en Barneskole, som gennem 4 eetaarige Klasser meddeler sine Elever en for det givne Alderstrin egnet højere Almenundervisning, der føres frem til en passende Afslutning.

Mellemskolens Undervisning kan fortsættes efter den afsluttende Aarsprøve gennem en Realklasse (*Realafdeling*).

§ 3.

Gymnasiet giver i Tilslutning til *Mellemskolen* gennem 3 eetaarige Klasser sine Elever en fortsat højere Almenundervisning, som tillige afgiver det nødvendige Grundlag for videregaaende Studier.

Gymnasiets Undervisning skal kunne meddeles paa 3 delvis forskellige Linier, som efter de Under-

visningsfag, der giver hver enkelt Linie dens Særpræg, betegnes henholdsvis som *den klassisk-sproglige*, *den nysproglige* og *den matematisk-naturvidenskabelige Linie*.

§ 5.

Mellemskolens Undervisning skal omfatte *Religion*, *Dansk* (med lette Læsestykker af *Svensk*), *Engelsk*, *Tysk*, *Historie*, *Geografi*, *Naturhistorie*, *Naturlære*, *Regning* og *Matematik*, *Skrivning*, *Tegning*, *Legemsøvelser*, *kvindeligt Haandarbejde* og *Sang*. Under Naturfagene medtages de væsentligste Træk af *Sundhedslæren* og nogen *Kemi*.

Desuden bør der, efterhaanden som Lærerkrafterne haves, og for saa vidt Forholdene efter Ministerens Skøn iøvrigt tillade det, gives Undervisning i *Sløjd* eller andet *Legemsarbejde* samt for Piger i *kvindeligt Husgerning*.

For dem af Mellemskolens Elever, der maatte ønske det, kan der i Mellemskolens øverste Klasse indrettes en Undervisning i *Latin* eller *Fransk*.

I den Realklasse, der kan slutte sig til Mellemskolen som dens Fortsættelse, skal der undervises i *Dansk*, to af de nyere Sprog (*Engelsk*, *Tysk*, *Fransk*), *praktisk Regning* og *Matematik* (kun paabudt for Drengene), Afsnit af *Naturlære*, *Historie*, *Geografi* og *Naturhistorie* samt *Legemsøvelser*. Undervisningsplanen, der foruden de nævnte Fag kan omfatte andre Fag, bliver for hver enkelt Skoles Vedkommende at fastsætte af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 6.

I *Gymnasiet* skal der, med Forskel efter dets tre forskellige Linier, gives Undervisning i *Religion*, *Dansk* med de øvrige *nordiske Sprog*, *Engelsk*, *Tysk*, *Fransk*, *Latin* (ikke paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie), *Græsk* (alene paa den klassisk-sproglige Linie), *Oldtidskundskab*, *Historie*, *Geografi* og *Naturhistorie*, *Naturlære*, *Matematik*, *Legemsøvelser* og *Sang*. Paa den klassisk-sproglige Linie maa der ikke tillægges Græsk overvejende større Vægt end Latin.

Med Samtykke af Ministeren skal der ogsaa kunne gives Undervisning i *Legemsarbejde*.

§ 7.

Elever, der ikke tilhøre Folkekirken, skulle helt eller delvis fritages for Undervisning i Religion, naar deres Forældre eller Værger fremsætte Forlangende derom.

§ 8.

Mellemskolen slutter med en *Aarsprøve*, der delvis kan afholdes under offentlig Kontrol.

I Gymnasiets Slutningsklasser og i Realklassen ender Undervisningen med *Afgangsprøver*, som helt eller delvis afholdes under offentlig Kontrol, og ved hvilke Eleverne skulle godtgøre, at de have naaet den aandelige Modenhed og tilegnet sig den Kundskabsfyldte, der er sat som Undervisningens Maal. Ved disse Afgangsprøver eksamineres ikke i Religion og Sang.

§ 9.

Mellemskolens afsluttende Aarsprøve kaldes „*Mellemskoleeksamen*“, Realklassens Afgangsprøve „*Realeksamen*“, Afgangsprøven paa Gymnasiets 3 Linier „*Studentereksamen*“.

De fornævnte Prøver ere dels *skriftlige*, dels *mundtlige*. De mundtlige Prøver ere offentlige.

Der gives ingen Hovedkarakter.

De skriftlige Opgaver gives af Ministeren. Ved de mundtlige Prøver eksamineres som Regel af Skolens Lærere.

§ 11.

Mellemskoleeksamen giver Adgang til Gymnasiet. Ved Optagelse af Elever fra kommunale eller private Mellemskoler kan forlanges en Optagelsesprøve. Paa hvilke Betingelser *Realeksamen* kan give Adgang til Gymnasiet, bestemmes af Ministeren. De, der melde sig til Optagelse i Gymnasiets klassisk-sproglige Linies eller nysproglige Linies 1ste Klasse, skulle tillige underkaste sig en Prøve i Latin.

Enhver, der har bestaaet *Studentereksamen*, har Ret til at lade sig indskrive ved Universitetet som akademisk Borger.

§ 12.

Beslutning om Elevers Optagelse i Statsskolerne fattes af Rektor.

§ 13.

Optagelse af Elever skal regelmæssigt kun kunne finde Sted ved Begyndelsen af et nyt Skoleaar. Dog kan Rektor bevilge Undtagelser fra denne Regel.

§ 14.

Som almindelige Betingelser for Elevernes Optagelse fastsættes:

1. At de, som optages i en Mellemskoles 1ste Klasse, ikke ere under 11 Aar, og at de, som optages i et Gymnasiums 1ste Klasse, ikke ere under 15 Aar.

2. At deres Alder ikke er saa fremrykket, at den er mere end 2 Aar over Gennemsnitsalderen for den Klasse, som de efter deres Kundskaber kunne optages i.

Undtagelser fra 1. og 2. kunne under særegne Omstændigheder tilstedes af Rektor.

3. At de ikke lide af smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, som kan virke skadeligt paa de øvrige Elever.

4. At de, for saa vidt de tidligere have været Elever af andre Skoler, fremlægge tilfredsstillende Vidnesbyrd fra den Skole, som de sidst have søgt.

§ 15.

Ved Optagelsesprøven i en Mellemskoles første Klasse maa kun prøves i Folkeskolens almindelige Skolefag, særlig i Dansk.

For at nogen kan optages som Elev i en af Mellemskolens højere Klasser, maa vedkommende bestaa en Optagelsesprøve, der godtgør, at han (hun) i Modenhed og Kundskaber staar paa lige Trin med den Klasses Elever, i hvilken han (hun) ønskes optaget.

§ 16.

For at blive optaget i Gymnasiets 1ste Klasse maa vedkommende enten have bestaaet Mellemskoleeksamen eller ved Optagelsesprøven fuldt ud godtgøre at være i Besiddelse af den Modenhed og Kund-

skabsfylde, som fordres for at bestaa den nævnte Eksamen (jfr. dog § 11, 1ste Stykke).

For at blive optaget i en af Gymnasiets andre Klasser maa vedkommende bestaa en Optagelsesprøve, der godtgør, at han (hun) i Modenhed og Kundskaber staar paa lige Trin med den Klasses Elever, i hvilken han (hun) ønskes optaget.

§ 23.

Fra Begyndelsen af Skoleaaret 1903--04 bortfalde de hidtil ved Elevers Optagelse i de offentlige lærde Skoler krævede Indskrivningspenge.

Fra samme Tidspunkt fastsættes Skolebetalingen for samtlige Klasser i alle Statens højere Almenskoler, Sorø herunder indbefattet, saaledes: for Gymnasiets og Realafdelingens Klasser ved Metropolitanskolen 42 Kr. fjerdingaarlig, ved de andre Skoler 36 Kr. fjerdingaarlig, samt for Mellemskolens Klasser ved Metropolitanskolen 36 Kr. fjerdingaarlig, ved de andre Skoler 30 Kr. fjerdingaarlig. Naar flere Søskende samtidig besøge en af disse højere Almenskoler, nedsættes Kontingentet for den næstældste med $\frac{1}{4}$ og for den tredie ældste med $\frac{1}{2}$; de efterfølgende gaa frit. Udmeldelse kan ske i Løbet af et Fjerdingaar til dettes Udgang. Den, som forlader Skolen i Juli Maaned, betaler kun Skolepenge for denne Maaned.

§ 24.

Det Antal Fripladser, som kunne tildeles Elever i Statens højere Almenskoler, fastsættes til en Sjettedel af det ved hvert Skoleaars Begyndelse i de enkelte Skoler værende Elevtal, efter at Antallet af de privilegerede eller ekstraordinære Gratister er fradraget.

§ 25.

De nuværende offentlige lærde Skolers Pengestipendier kunne efter Skolernes Omdannelse til højere Almenskoler tillægges Elever ikke blot i Gymnasiet, men ogsaa i Mellemskolen, for saa vidt ikke Fundatsbestemmer for private Legater, der ere holdte udenfor Skolernes Stipendiefonds, maatte være til Hinder herfor.

Skoleregler.

Disciplene skal møde i god Tid om Morgenen og straks begive sig til deres Klasser, som de ikke maa forlade uden Tilladelse. De skal medbringe alle de Bøger og andre Sager, som de har Brug for i Dagens Løb, og først tage dem med hjem ved Skoletidens Slutning. Skolen aabnes et Kvarter før Undervisningens Begyndelse. Ingen maa forlade Skolen i Undervisningstiden uden Rektors eller Inspektors Tilladelse. Skal Disciplene møde til en anden Tid end den sædvanlige, maa de blive i Skolegaarden til næste Times Begyndelse.

Disciplene maa ikke udeblive fra Skolen uden Rektors Tilladelse, medmindre Sygdom eller andre Grunde gør det nødvendigt. I saa Fald maa det meldes skriftligt til Rektor med Angivelse af Grunden, saavidt muligt samme Dag. Hvis Udeblivelsen varer længer end 1 Dag, maa Disciplene, naar de kommer igen, for Kontrollens Skyld bringe Meddelelse fra Hjemmet om, hvor længe de har været fraværende. Fritagelse for enkelte Timer kan i Reglen kun tilstaas efter skriftlig, begrundet Begæring fra Hjemmet; den medbragte Seddel paategnes af Rektor og forevises vedkommende Lærer. Naar en Discipel ønskes fritaget mere end et Par Dage for Gymnastik eller Sang, maa Lægeattest medbringes.

I Frikvartererne skal Disciplene opholde sig i Skolegaarden; med Rektors Tilladelse kan de i fornødent Fald opholde sig i særligt dertil bestemte Sygeklasser. I det lange Frikvarter kan de opnaa Rektors Tilladelse til at gaa hjem til Frokost.

Enhver beholder den ham ved Skoleaarets Begyndelse anviste Plads, for hvilken han (hun) er ansvarlig; Pladsskifte kan kun finde Sted med Inspektors Tilladelse. Enhver Beskadigelse af Pladsen skal straks meldes til Inspektor. Forsætlig Beskadigelse af Inventariet erstattes af Gerningsmanden.

Alle Skolesager skal være mærkede med Navn; det vil blive strængt paaset, at de behandles ordentligt. Bortkommer noget, maa det straks meldes til Inspektor. Naar Disciplene har skriftlige Hjemmearbejder, skal de om Morgenen henlægge Stile- og

Opgavebøger paa deres Plads, hvorefter de af Ordensduksen samles og bringes til Lærerværelset; saa snart de er udkrevne, skal de afleveres til vedkommende Lærere. Disciplene medbringer Mandag Morgen deres Karakterbøger underskrevne og fremlægger dem paa deres Pladser, hvorefter Ordensduksen bringer dem til Lærerværelset.

Morskabshøjer, Billeder og andre uvedkommende Ting maa ikke medbringes paa Skolen. Indsamlinger maa kun finde Sted med Rektors Tilladelse.

Den af Klassens Disciple, der er Ordensduks, skal møde 10 Minuter før Skoletidens Begyndelse og blive i Klassen i alle Frikvarterer; han skal vide Besked med Lektierne, er ansvarlig for Orden i Klassen, har Nøglen til Skabet, sørger for, at alt, hvad der bruges ved Undervisningen, er i Orden, og udsletter efter Timens Slutning, hvad der staar paa Tavlen. Glemte Skolesager afleverer han til Inspektør.

Offentlig Tobaksrygning er forbudt. Disciplene maa ikke besøge Beværtningslokaler eller deltage i offentlige Baller og lignende Forlystelser undtagen i Selskab med Forældre eller Værger og ikke være Medlemmer af Foreninger uden Rektors Tilladelse.

Naar der i en Discipels Hjem udbryder Skarlagensfeber, ondartet Halssygdom, Blodgang, eksantematisk Tyfus, Kopper eller ondartet Øjenbetændelse, maa det straks meddeles Rektor, og vedkommende Discipel kan først møde paa Skolen, naar han foreviser Lægeattest for, at han ikke kan antages at medbringe Smitte.

Den naturhistoriske Samling har modtaget følgende Gaver: Pelikanhovede (fra F. Lausen i I R.) og 6grenet Tak af Daadyr (fra H. C. Andresen i 6 El.).

Discipelbiblioteket, som bestyres af Rektor, er blevet underkastet en omfattende Udvidelse og Fornyelse, hvorved Skolen skylder den Gyldendalske Boghandel og V. Pio's Boghandel Tak for rige Gaver. Kontingentet er 50 Øre halvaarligt.

Den 13. Februar 1903 opførtes Hostrups „Feriegæsterne“, hvorefter det sædvanlige Bal afholdtes.

Den 20. Maj 1903 foretog Skolen en Udflugt til Helsingborg og Ramlösa, der fik en særlig Karakter derved, at man havde modtaget en Indbydelse til at gæste Helsingborgs Allmänna Läroverk; paa Pladsen foran dette afholdtes der en Fodboldkamp, hvori Svenskerne sejrede, og under Rektor, Dr. Wägners Ledelse besaas Udstillingsterrænet og Skolen. Ikke mindst den hjertelige Modtagelse fra Værternes Side bidrog til at gøre Turen overordentlig vellykket.

VIII. Skema for mundtlig Examen.

Lørdag 20. Juni.

9. IV S. & M. Latin. Kieler. Cand. mag. Frørup.
Rektor.

Mandag 22. Juni.

8. IV R. Geografi. Aagaard. Kieler. Carstens.
10. VI S. Latin. Rektor. Prof. Vaupell. Høj.
11. IV S. & M. Geografi. Aagaard. Kieler. Car-
stens.
4. V S. Latin. Rektor. Kieler.

Tirsdag 23. Juni.

8. III S. & R. Geometri. Bøggild. Carstens.
II S. & R. Geografi. Aagaard. Johansen.
9^{1/2}. IV R. Engelsk. Cohen. Adj. Ehlers. Rektor.
12. I S. & R. Geometri. Bøggild. Carstens.
4. VI S. & M. Engelsk. Cohen. Adj. Ehlers. Høj.

Torsdag 25. Juni.

8. V S. & M. Tysk. Høj. Johansen.
III S. & R. Aritmetik. Bøggild. Carstens.
I S. & R. Naturhist. Godskesen. Andersen.
10. VI S. & M. Fransk. Cohen. Cand. mag. Hjort.
Kieler.
6. Tysk. Rektor. Høj.

Fredag 26. Juni.

8. VI S. & M. Fysik. Andersen. Adj. Beyerholm.
Carstens.
V S. & M. Engelsk. Cohen. Høj.
III S. & R. Dansk. Johansen. Godskesen.
II S. & R. Historie. Aagaard. Kieler.
10. I R. Engelsk. Cohen. Rektor.
11. 5. Geografi. Aagaard. Johansen.
12. 4. Tysk. Godskesen. Kieler.
4. IV R. Fysik. Andersen. Adj. Beyerholm. Bøg-
gild.

Lørdag 27. Juni.

8. IV S. & M. Fransk. Kieler. Cohen. Høj.

- 8. III S. & R. Geografi. Aagaard. Johansen.
- II S. & R. Tysk. Godskesen. Rektor.
- 12. II r. Fysik. Andersen. Bøggild.
- 6. Geografi. Schultz. Aagaard.

Mandag 29. Juni.

- 8. VI S. Græsk. Kieler. Rektor em. Iversen. Rektor.
- III R. Engelsk. Cohen. Høj.
- I S. & R. Geografi. Aagaard. Bøggild.
- 5. Religion. Schultz. Johansen.
- 10. IV S. & R. Naturhistorie. Godskesen. Adj. Traustedt. Andersen.
- 12. 6. Religion. Schultz. Johansen.
- 4. V S. Græsk. Kieler. Rektor.

Tirsdag 30. Juni.

- 8. III S. & R. Historie. Aagaard. Kieler.
- II S. & R. Dansk. Johansen. Cohen.
- 6. Regning. Carstens. Bøggild.
- 4. Geografi. Schultz. Andersen.
- 9. IV S. & R. Tysk. Høj. Adj. Rahr. Godskesen.
- 12. I S. Latin. Johansen. Rektor.

Onsdag 1. Juli.

- 4. IV R. Dansk. Johansen. Cand. mag. Agerskov. Godskesen.

Torsdag 2. Juli.

- 8. VI S. & M. Historie. Aagaard. Rektor em. Koefoed. Rektor.
- V S. & M. Fransk. Cohen. Kieler.
- III M. & R. Fysik. Andersen. Bøggild.
- I S. & R. Tysk. Godskesen. Høj.
- 11. 5. Naturhistorie. Godskesen. Schultz.
- 12. II S. & R. Aritmetik. Carstens. Bøggild.
- 6. Fransk. Kieler. Cohen.
- 3. IV R. Historie. Aagaard. Rektor em. Koefoed. Høj.

Fredag 3. Juli.

- 8. IV S. Græsk. Kieler. Rektor. Høj.
- IV M. Fysik. Andersen. Carstens. Bøggild.
- II S. & R. Naturhistorie. Godskesen. Johansen.

- 8. 5. Historie. Aagaard. Schultz.
- 12. I S. & R. Dansk. Godskesen. Johansen.
- 5. VI S. & M. Tysk. Høj. Prof. Paludan. Cohen.

Lørdag 4. Juli.

- 8. VI S. & M. Dansk. Godskesen. Prof. Paludan. Johansen.
- V S. & M. Fysik. Andersen. Carstens.
- III S. & M. Latin. Høj. Rektor.
- 6. Historie. Aagaard. Schultz.
- 11. 5. Dansk. Schultz. Rektor.
- 12. I S. & R. Aritmetik. Bøggild. Carstens.

Mandag 6. Juli.

- 8. V S. & M. Dansk. Godskesen. Rektor.
- III S. & R. Tysk. Høj. Johansen.
- II S. & R. Geometri. Carstens. Bøggild.
- 3. Historie. Dahl. Kieler.
- 11. 6. Naturhistorie. Godskesen. Andersen.
- 12. 4. Dansk. Schultz. Rektor.
- 1. 6. Engelsk. Godskesen. Cohen.

Tirsdag 7. Juli.

- 8. III S. & R. Fransk. Cohen. Kieler.
- I S. & R. Religion. Johansen. Godskesen.
- 3. Regning. A. Jørgensen. Bøggild.
- 2. Dansk. B. Jørgensen. Rektor.
- 9. V S. & M. Historie. Aagaard. Høj.
- 12. II S. & R. Religion. Johansen. Godskesen.
- 4. Historie. Aagaard. Kieler.
- 4. VI M. Matematik. Carstens. Docent Crone. Bøggild.

Onsdag 8. Juli.

- 8. IV S. & R. Matematik. Carstens. Docent Crone. Bøggild.
- III S. & R. Religion. Johansen. Godskesen.
- II S. & R. Fransk. Cohen. Kieler.
- 3. Geografi. A. Jørgensen. Aagaard.
- 2. Religion. Dahl. Schultz.
- 10. I S. & R. Fransk. Høj. Cohen.
- 11. 5. Tysk. Kieler. Godskesen.

12. 1. Regning. A. Jørgensen. Schultz.
 5. IV R. Fransk. Kieler. Cand. theol. Lund. Cohen.

Torsdag 9. Juli.

8. II S. Latin. Høj. Rektor.
 6. Dansk. Johansen. Godskesen.
 2. Regning. A. Jørgensen. Carstens.
 1. Religion. Dahl. Korsgaard.
 10. II R. Engelsk. Cohen. Rektor.
 12. III S. & R. Naturhistorie. Godskesen. Andersen.
 I S. Engelsk. Cohen. Kieler.
 3. Dansk. B. Jørgensen. Rektor.

Fredag 10. Juli.

8. V M. Matematik. Bøggild. Carstens.
 IV S. & M. Historie. Aagaard. Cohen. Johansen.
 III S. Græsk. Rektor. Høj.
 II S. Engelsk. Godskesen. Cohen.
 3. Religion. Dahl. Schultz.
 12. I S. & R. Historie. Aagaard. Kieler.
 4. Religion. Johansen. Godskesen.
 2. Historie. Dahl. Korsgaard.
 1. Dansk. B. Jørgensen. Rektor.
-

Optagelsesprøve afholdes **Onsdag den 1ste Juli, Kl. 11 Formiddag.**

Translokationen foretages **Tirsdag den 14de Juli, Kl. 10 Formiddag.**

Det nye Skoleaar begynder **Onsdag den 19de August, Kl. 9 Formiddag.**

Samme Dag Kl. 11 afholdes **Prøve** over de **Disciple**, der ikke tidligere er prøvede.

Til at overvære de mundtlige **Prøver** og **Translokationen** indbydes **Disciplenes Forældre** og **Værger** samt enhver, der har Interesse for **Skolen** og dens **Gerning**.

Frederiksborg lærde Skole, den 10de Juni 1903.

Karl Hude.

Tilføjelser under Trykningen.

Under 28. Maj 1903 udnævntes Adjunkterne M. Cohen og O. H. C. J. Aagaard til Overlærere fra 19. August s. A. at regne.

Under 29. Maj 1903 udnævntes konst. Adjunkt A. H. Andersen til Adjunkt fra 19. August s. A. at regne.